

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kósch Árpád könyvnyomdája Eperjesen.
Fő-utca 59. sz.

Az élet.

Hiszem, hogy a modern világ tudományért, művészetért rajongó kulturnépének közvéleményével találkozom, a mikor azt állítom, hogy tetszik nekünk a jelenkor változatos, csupa életnyilvánulásokkal telített világa. Boldog érzéssel, s nemes öntudatunk s királyi önértetünk erősödésével élünk e mozgalmas világban, melyben ámulatba ejt az emberi ész óriási erejének megtestesülése: a találmányok mesészerű universuma és ezekben az ember «uralkodói» hivatottságának csodálatot keltő megnyilvánulása.

Néha, néha kicsit háládatlanok vagyunk, s talán nem sok kegyelettel adózunk a nagy feltalálók halott, avagy élő emlékének, hisz a mindennapi élet verejtékizzadó, szorgos elfoglaltságok terhétől elfáradt fizikumunk s vele szellemünk nem «ér» rá ilyenféltre is, ám tagadhatatlan, hogy eszük impozáns alkotásainak szinte észrevétlenül is örvendünk, s fölötté jól érezzük magunkat e minden oldalról körülhálózó s kényelmet kínáló milieu-ben.

Egy Schwartz Berthold, Volta, majd Stephenson, újabban Röntgen s a magyar Lenárt, továbbá Curie-házaspár, Wright, Marconi stb... nyújtotta alkotások mennyire megkönnyítették életünk terhét! A nyomda, az áram, villany, a zakatoló gőzkocsi, a röntgen-sugarak, a drótnélküli táviró és más több eredmény e nagy egyéniségek conception-i. És ki tagadhatná, hogy mindezek az élet megkönnyebbítésének hatalmas lendületet nyújtanak mindenkori! Hogy úgy mondjam: élvezetet teremtenek.

Én szerény személyem is szíjja az élvezet

édés mézét. Nem teljesen ugyan, erre azonban nem is vágyom. Ha erre vágyódnék, máris boldogtalan lennék, mint a hogy az mindenki, a ki egyéniségének természeti és társadalmi élet szabta körének határvonalait erőszakosan áthágni akarja.

Testem tehát a nemes élvezetek egész halmazával van ellátva. Nem boldogító tudat ez?! Az élet e fenséges lüktetésében «én»-em másik világa: az örökéletű lélek, míg e lüktető mozgalmaknak nemes, termő fája virágnak himporát: az önismerést szedegeti, ugyancsak az örök eszmék tájját is közel látja, könnyen érheti el, csak akarnia kell! Igen, az anyagi előhaladásunk közepette megvan a természetfölötti előretörtetés; a vallási élet forrása nem apadt ki, sőt folyam törtet immár belőle, eljutva a kosmos minden tájára. Nyílik a lelki élet világa, virít a lelki élet örök rózsafája, ki nem aludt az örökmécs, mert ki sem aludhat! A vallás, Isten, öröklét, megváltás eszméinek hatalmas ereje áttörte ama korlátokat, melyeket a társadalom nagy részének tulajdonítható bizonyos «patópáli» nemtörődomség, nem mondom, hogy tudatlanság, de merem állítani, hogy nagyfokú egyoldalúság állított fel a lelki élet — ily módon — sivár mezején. Ez eszmék most teljes pompájukban ragyognak. A geológiai kutatások feltárják előttünk a mult kriptáit. A geologusok önzetlen, fáradságteljes, önfeláldozó munkája évezredek fölé boruló homályt oszlat el. A hieroglifek megoldása beszédessé teszi az apostoli kort, s élő megszólaltatója a nevezetes kor több évezredre kiterjedő történeti hátterének

is. És világgá kiáltják: ember, nagy vagy, mert sokat tudsz, de csak a hited emel fel téged.

Lelkem, testem, «én»-em im' nem szűkölködik «étel»-ben. S én nem is bámulok magam elé. A degeneráltak, a hibbantak életmódja lenne ez. Szomjas ajkamhoz emelem az «étel»-t. És ébren vagyok. Isten ments a letargiától! A közönségesség, a mindennapiság szürkésége lelkem halála volna. Csupán testem érzéki hajlamainak meghódolni — sötét, posványos sír, a gyönyörű, nemes élet eltemetése!

Élet! élet! mily kedves vagy. Vonzóerőd óriási energiáját a lélek és test harmonikus munkája, együttműködése teremti meg. Az anyagi valóság és a természetfölötti igazságok között megalkotott összhang az a bizonyos emelő vigneur! Emberi mivoltomnak cél tudatos irányában való előhaladás vezérszavára: az emberi világnézet kialakítása, s magán- és társadalmi életem e világnézet szerint való irányítása. A lét nagy kérdéseire mindenkor kész felelettel állok, s átértem az örök lét és e földi lét célját. Majd tisztult értelmemmel nemcsak megértem, hanem éberségem, és ily módon kifejezett öntudatom és akaraterőm felytán követem is, követem az arany középút elvét: «az igaz vallás alapján állani és a XX. század kulturvilágában élni»!

Megalkotom az összhangot a hit és tudomány között. Követem; s boldog vagyok Minden örömömre s boldogságomra van. A tudomány, művészet, ének, zene nyújtotta élvezetek, a gőzkocsi, villany, automobil és más efféle emberi ész alkotása nyújtotta kénye-

TÁRCZA.

Apró poémák.

Irta Hódinka Tivadar.

Örök tragédia.

Mikor már a vasutak sínpárjaival
Összeroppantotta a távolságot,
Hajóival megnyergelte a tengert:
Az ember a levegő-égnek vágott.

Felhők közé vágyik dörén, botorul,
Ki a föld rögén is mankókra szorul.

Öngyilkos.

Gondolt merészet, nagyot,
S golyót röpített szívébe az ifjú,
Kit kedvese elhagyott.

Meghalt. A lelke pedig,
A mint ismeretlen hazája felé
Szorongva emelkedik,

Így szól nagykiváncsian:
— Visszanézek az elhagyott világra,
Hadd látom, ott most mi van?

Úgy tön. És mit lát? A föld
Csak tovább forog és — csodák-csodája! —
A hűtlen gyászruhát ölt.

Pár szó a sárosmegyei kancsókról.*

Irta dr. Janicsék József.

Érdemes effajta honi-ipari termékeinkkel foglalkozunk, ha meggondoljuk, hogy hazánkban most is nagy kelendőségnek örvendenek az Alföldön (főleg Szentesen, Mezőtúron és Mohácson) készült mázatlan korsók, a melyekből csak a tőlünk délre fekvő szomszéd országokba körülbelül harmincezer darabot szállítanak évente** A nagyobb történeti multtal bíró fazekasmesterségeink megtört visszhangja szólal meg ezekben azon időből, a mikor tetszetősebb és eredetibb alkotásokkal dicsekedhettünk, mint most. Rómer Flóris (Archaeol. Ért. 1876. 135—141. l.) méltán panaszkodik, hogy ezen érdekes iparág története még nincs feldolgozva s azért nem volt képes annak nyomára jutni, hogy kik és hol készítették a fehér mázas-virágos edényeket. Műtörténetünk szebb idejét varázsoljuk magunk elé, ha régibb népi művészetünk maradványait forgatjuk kezeinkben. Még pedig okulással, a meny nyiban hazánk számos vidékén az idegen ipari befolyásoktól menten készült, száz évnél is régibb kancsókon tanulságosan tapasztaljuk, hogy a forma — legyen az magyar, tót, vagy német ízlésnek megfelelő — nincs a divatnak alávetve; díszítései eredeti, naiv felfogást mutatnak, néha oly biztos kézzel, mondhatni művészi öntudattal odavetve, hogy valóban elragadják az isko-

* A Rákóczi Katolikus Körben tartott felolvasás.

** A szászvárosi ref. Kún-kollégium Ért. 1909—10. 41. l.

lázott művészt is. A mennyiben a motívumokból a népiesség naturalisztikus lehelete árad felénk. Fenti czímen a népi művészet alkotásairól akarok szólni. A sárosmegyei kancsókról, ezeknek ornamentumairól. A népi művészet alkotásainak azért nevezem azokat, mivel — egy-két kivétellel — a vegetatív természet termékeinek oly — mondhatni — gyermekded ábrázolásával, a minőt más vidékek (péld. Hont-,¹ Gömör-, Zólyom megye) mesterkéltbb díszítésű falusi kancsói alig mutathatnak, a nép üdőbb fuvallatú ízlését tükröztetik vissza. Ebből származtathatjuk ezeket akkor is, ha esetleg czéhbéli, illetőleg önálló, kitanult (nem pedig paraszt) fazekasmester készítette, a ki ezek készítésénél kétségkívül vevőinek ízlését követte. A nép direktje is szokott volt a fazekasnál kancsókat rendelni, kikötte még azt is, hogy az milyen kedvelt virágaival díszítse azokat, hogy otthonában tükrö alá akasztva dísztagyaku szolgáljanak. Egy régibb — Nagysároson működött — Kolozi János nevű fazekas fia beszélt nekem hogy atyja egy férfi-cselédjét, a mint fát vágott, anélkül, hogy ez észrevette volna, fazekasműveire festette, a mit ez megtudván, ezt annyira zokon vette, hogy rögtön otthagya a szolgálatot. Sárosmegyeieknek egyrészt azért mondom ezen kancsókat, mivel Sáros megye (Sóvár, Nagysáros, Kissáros, Alsósebes, Sebeskellemes, Gulyvész, Kapi, Töltszék, Megye, Szentmihály, Zsebefalva és Zsegnye) falvaiból kerültek elő, azokban gyűjtötte őket nagyobbára Török Gyula kollégám,

¹ V. ö. Ethnographia. 1909. (XX. évf.) 207—214. l.

Ön is elegánsan járhat,

ha ruháit SPITZER MÓR Felsőmagyarország legnagyobb férfi- s fiúruháruházában szerzi be.

lem jól esik nekem. Szeretem látni az aviatikus embert, s remélem, hogy a fejlődés egy új iránya ez; az élet előhaladásában egy hatalmas lépés! Ez is örvendeztet. De a hitem mecse, örök tüze is ég, lángja lobog szívem mélyén; hiszek, remélek, szeretek. S így élvezem az életet! A küzdelem nem keserít el, hisz' nincsen rózsza tövis nélkül. Inkább felemel, megedzi izmaidat.

Élet, mily szép vagy, ha nem az állatias ösztönökben, az érzékiség mocsarában, posványában nyerik tápjukat életerős, de érzékeny, gyöngéd gyökérkéid! Ha a vallásból, a hitből, a természetfölöttiségből áradó erő az életet sugarad!

A tanulmányozás, a tudomány, az emberi előhaladás korában, földi életünk minden irányában való előretörtetésünkben a hit az igaz élet erősítője. Igen; a harmonikus, mindamellett nem fanatikus, de öntudatos, modern élet a való, a főséges, az áldásos, a zavartalan, a megelégedett élet!

Igy tudok én örülni a természetnek úgy, mint a természetfölöttinek; a hímposor virágnak, a zöld erdőnek, hegynek, rétnak, a sík rónának, a kék égnek, a lebegő felhőknek, a lombos fáknak, az örökzöld fenyves üdítő illatának, a nap arany sugárözönében fürdő ragyogó harmatos növényvilágnak, a csillagmilliárdnak, az életfakasztó tavasznak, az élet-érlelő nyárnak, a levélhullató, melancholikus, sorvadó ősznek, a szent, áhítatos csendű, alvó, fehér télnek úgy, mint a kosmoson túl levőknek, mint az oltárnak, mint a keresztnak, mint az «aeterna causa»-nak, az örök, végtelen, mindent átölelő Lénynek, ki szent, örök szellem, Isten! Ez az élet megértése! Az igaz élet, a «teremtés koronájának» élete!

Banda Béla.

Magyar újságírás Amerikában.*

írta dr. Hódinka Tivadar.

— Nini — töpregek, mikor a figyelmet arrogáló címet már odabiggyesztettem cikkem homlokára — jól választottam-e meg a címet? Hiszen ma, a mikor a modern zsurnalisztikát az elme, a szellem és a technika vállvetett csodái ragadják káprázatos magasságok felé, ez a szó *újságírás*, oly merész képzeteket ébreszt, a melyek nem lehetnek összhangban az amerikai magyar

* Ez érdekes cikkből egyes szemelvények a «Magyarország» április 9-iki számában jelentek meg. Mi abban a helyzetben vagyunk, hogy a figyelemreméltó tanulmányt teljes terjedelmében közölhetjük. Szerk.

rajztanár. Számuk háromszáznál nagyobb Készítésük helyét is — a legtöbb esetben — minden valószínűség szerint — két kancsó évszáma után indulva — 1811. évtől kezdődőleg e megyékben kell keresnünk.¹

Sok valószínűséggel Nagysároson, ahol a fazekasmesterség — tudakozódásom folytán nyert értesülésem szerint — már a múlt század első felében azért is virágozhatott, mivel ehhez oly kitűnő, zsiros agyag van, hogy az eperjesi fazekas, az előbb említett nagysárosinak a fia, városunkban ugyancsak ezt használja.

¹ Határozottan nem állíthatjuk, de azért nem tartjuk kizártnak, hogy esetleg a szépi fazekasművéség egy két termékét látjuk gyűjteményünkben.

A felkai kárpátgyesületi múzeumban láthatunk korszakot — a melyeket Greschik Viktor ajánlkozott oda — Iglyhutatáról, 1830-ból fehér zománczsal, többnyire búzavirág-, napraforgó-, rózsza-, margaréta-, tulipándiszítéssel. Ilyenforma agyagból készültek is akkori időben az egész Felvidéken közkedvelt murányi paraszt fali-korszok, stilizált rigó, varjú, kakas, szarvas, vagy tempiom-alakkal. A huszíták maradványai, mint cseh-morva testvérek, Szepességen (Késmárkon) agyagiparral foglalkoztak. A Wiedertäufersche Krüge Szt. Jánost (a huszíták patrónusát) ábrázolják. A sárosmegyei kancsókon hasonló, illetőleg egyező ornamentumok fordulnak elő.

újságírás alatt, nagyon szerény keretek közt mozgó fogalmával.

De egy tekintet, mely az emlékek szárnyán a messze tengerentúrra visz; oda, a hol az életnek — az újságírói toll forgatásában bizony többnyire gyakorlatlan — hajótöröttjei szűkös anyagi viszonyok között, kitől sem méltányolva, csendben, zajtalan végzik a nagyszerű missziót, hogy az idegenbe szakadt magyarság száz-ezreit tanítsák, neveljék és — a mi legfőbb — megtartsák a magyar hazának: megnyugtató. Ez az újságírás, bármily szerény formában jelentkezik, tiszteletreméltó erkölcsi értéket képvisel és megérdemli, hogy munkásságát a szülőhaza, a tengerentúliak édes «old country»-ja, elismeréssel honorálja.

Újságok sorsát az olvasóközönség dönti el. Ez a hatalom diktál az amerikai magyar újságoknak is.

Az amerikai magyar lapok olvasóközönsége nagyrésztben a munkásosztály fiából kerül. Gyármunkásokból, bányászokból, iparosokból. A tanult magyar szívesebben olvassa a minden földrészen külön tudósítókkal rendelkező hatalmas angol lapokat, mert ezek távirati jelentéseiből előbb értesül a világ eseményeiről.

Távol tőlem a gúnynak vagy kicsinylésnek még az árnyéka is. A magyar föld népére igazán büszke csak az lehet, a ki látta, hogy künn Amerikában, a munka nagy, nemzetközi versenyében is mily emberül állja meg helyét. De nem térhetek ki a valóság elől, hogy ennek az olvasóközönségnek bizony hiába írának az irodalom dekadens irányairól, a tudományok bölcséletéről vagy a művészetek evolúciójáról.

Az amerikai magyar eszmévilága és gondolatköre más tárgyak körül forog. Őt *Rodin* vagy *Debussy* legújabb a kotásánál inkább érdekli, hogy mi hír otthon, a falujában vagy a szomszédságban.

A fősúlyt tehát a magyar lapoknak az *Ó-hazai hírek*-re kell fektetniök. Mivel pedig nincs módjukban, hogy Magyarországon egy sereg tudósítót tartsanak, vidéki lapjainkkal váltanak cserepéldányokat. A vidéki lap sem jár rosszul, mert az amerikai magyar lapoknak egy másik rovata, a *Magyar világ Amerikában*, viszont a vidéki lapot értesíti a kivándoroltak sorsáról, egyházi egyleti és kulturális mozgalmairól.

Van aztán egy — a mi újságjainkban teljesen ismeretlen — rovata az amerikai magyar lapoknak: az *Egyleti kalauz*. Megértéséhez szükséges tudnunk, hogy Amerikának a kivándorlás első hullámai idején szétszórt, szervezetlen magyarsága ma már különféle, nagyobbára biztostási ügyletekkel foglalkozó egyletekben szervezkedett. Az *Egyleti kalauz* ezek átnézetét adja, az egylet alapítási évének, a felvétel feltételeinek, a tisztviselők névsorának, az egyleti gyűlések napjának és az egyleti vagyonnak feltüntetésével. Így a kalauz, míg egyrésztől tájékoztatja a tagokat, másrésztől reklámul szolgál.

Számol a lap azzal is, hogy a magyar — vesse bár sorsa Grönland havára vagy Afrika homokjára — politika nélkül el nem lehet. Tehát az újságnak politikálnia is kell. Meg is cselekszi, de mert a magyar lapok formában úgy, mint beosztásban az amerikai

Atyja Nagysároson több évtizeddel ezelőtt készítő kelendőségnek örvendő díszesebb cserepéldányait. Nem lehetetlen, hogy ezen kancsók között az ő műveiből is lát nehányat az olvasó. Bártfa, Héthárs, Kisszeben és Sóvár szintén ismeretesek régiebb fazekas-mesterségről. Számos kancsónak vörös cserepe szintén azoknak sárosmegyei eredetéről tanúskodhatik. A kancsók ónmázás edények, amelyek arányosabb tagzódásukkal és hajlékonyabb alakjukkal, hasonlóképpen régiebb eredetűkre engednek következtetni. Külsőjükből ítélve: az agyagra különböző színű festékréteg került, erre mázas festékekkel ráfestették az ornamentumot s az egészet ónmázzal vonták be. Méretek: a) a legkisebbé: magasság 16 cm., az alap átmérője 5 cm., a középnek kerülete 28 cm., a nyílás átmérője 6 cm.; b) a legnagyobbé: magasság 32 cm., az alap átmérője 10 cm., a középek kerülete 52 cm., a zárt tető nyílásának átmérője 3 cm. Mindannyi füleskancsó. Az alapszín: túlnyomóan fehér, élénk citrom- és narancssárga, világos-kék, világos- és sötét-barna, mely barna- és zöldesbe játszó. A festés kétféle: síma és nagyobbára kidomborodó vastag festés. A vízszintesen keretelő vonalak

lapokat követik, nem az első lapon, hanem az újság belső oldalán, az amerikai editorial-ek mintájára apró, epigrammszerű reflexiókban. Igen ám, de jaj lenne annak a lapnak, a mely a hatvanhét dicséretét zengene. Amerikában a magyar lapok — a két szocialista magyar lap kivételével — mind negyvennyolczasok s azoknak, a kik a pártpolitika zavaros vizei alatt a néplélekben szunnyadó nemzeti eszményeket keresik, ez a jelenség talán nem is lesz érdekeltelen.

Érdeklődik az amerikai magyar új hazájának az eseményei iránt is. Érdeklődését a magyar lapok állandó rovatai, az angol és német lapokból fordított *Amerikai hírek* elégítik ki.

Az amerikai magyar lapokban ezek szerint, vajmi kevés az eredeti termék.

Regény, vers és novella is, ollózási műveletek útján, többnyire az ó-hazai lapokból kerül. No, de nincs is az a kánya, a mely szomjasabban várná az esőt, mint e lapok szerkesztősegei várják a hetenként kétszer érkező postagözösöket. Ha aztán megérkezik az újságrakomány, csattog az olló, nyisszan az olló, és a szerkesztő dühösen rivall a kéziratért esengő «office boy»-ra: — Várj. Nem látod, hogy szerkeszték?

— Könnyű — sóhajtának odaát a magyar újságírók — lapot csinálni úgy, ha a szerkesztő, körülvéve a fényesnél fényesebb talentumú munkatársak egész táborkarával, csak szerkeszt, egyebet sem tesz, csak szerkeszt, a kiadó pedig hatalmas személyzet támogatásával, csak bevesz, beveszi az ötven-, hatvan- — vagy még több — ezer postautalványon érkező ötven-, hatvan- — vagy még több — ezer előfizetést. Sójájtásuk, természetesen, a budapesti előkelő lapok redakciói és kiadóhivatalai felé száll, és bár tudják, hogy ezekben sem csupa ragyogás az élet, könnyebb a lelküknek, ha saját nyomorúságukon így élcelőzhetnek.

Mert bizony Amerikában a magyar lapok legnagyobb része csak teng-leng, máról holnapra él. E lapok tulajdonosai között vagyonos ember egy sincs. Okát kutatva, ismét csak az olvasóközönségre bukkanunk. Arra az olvasóközönségre, a melynek még nem életszükséglete az újságolvasás, és a melyet nem elég meghódítani, hanem a legkormönfontabb praktikákkal meg is kell tudni tartani.

Ha e lapok arra várnának, hogy az olvasó önszántából beküldi a lap előfizetési árát, éppen ítéletnapig várhatnának. A gyárban, bányában halálra fáradt amerikai magyar nem szívesen nyul a tollhoz, az angol szövegű és utasítású postautalványok kiállítása pedig szent borzalommal tölti el.

A lapok tehát arra utaltak, hogy az előfizetők szerzésének és az előfizetések megújításának munkáját ügynőkkel végeztessék. Ezek magyar telepről magyar telepre haladva járják az Unio államait s a business érdekében a rábeszélés minden képzelhető fegyverét felhasználják. Igérnek füvet-fát, és hogy munkájuk annál eredményesebb legyen, résztvesznek a magyarok mulatóságain, vállalván vőfélyi, násznagy, keresztapai és más efféle, szörnyen fontos tisztséget.

Fixumot az ügynők nem kapnak, de övék a

— a melyek azonban aránylag mérsékeltbben szerepelnek, mint más vidéki kancsókon — hullám-, tört és csigavonalak. Az ornamentumok színei: fehér, fekete, sárga, zöld, kék és barna. Szólni akarok tehát ezen kancsókról, mivel természetsugallta eszterikai kiállításukkal kétségkívül olyan ipari termékek, a melyek népünk gondolkodására, ízlésére és kulturájára is deríthetnek némi világosságot. Gondolkozáására, ennek diszkurzív mivoltára annyiban, amennyiben kitűnik, hogy főleg milyen cikkeket vont be kezdetleges művészkedő tevékenységének, illetőleg kedvtelésének körébe. Ízlésére pedig, amennyiben kiviláglik, hogy ezen kancsók díszítésére milyen motívumokat válogatott ki, hogyan bánt el velük és mily mértékben ragaszkodott hozzájuk. Talán igaza van Radicsnak,¹ amikor azt mondja, hogy a szép magyaros edény a tizen-nyolczadik századdal mind ritkábbá válik, művészi színvonala is süllyed s legvégül már csak a nép köznapigényeinek kielégítéséből tengődik, illetőleg beleolvad a népipari fazekasmesterségbe, amely ez iparág

¹ Magyarország történeti emlékei az 1896. évi ezredéves kiállításán. II. 407. l.

500 ÉV ÓTA
GYÓGYÍTANAK
KÖSZVÉNYT
CSÚZT STB.

TRENCSÉNTÉPLICZ

Egész évben nyitva. Milliós új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdő. Festői vidék. Nagyszerű olcsó tavaszi kúrák. Házi-kúra khoz: iszap-széküldés. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Igazgató: Oszvald Károly.

RÁDIUMOS
KÉNES-HÓVÍZ
36—42° C. ÉS
ISZAPFÜRDŐI

szerzett vagy bekollektált előfizetések és hirdetések 30—50%-a. Vegyük ehhez, hogy a lap technikai munkasainak a speciális magyar viszonyok ellenére is amerikai munkabérekkel kell fizetni; vegyük továbbá, hogy az amerikai magyar, a ki az újságot luxus-cikknek tartja a lap egy évi előfizetéseért 3—4 dollárt — nagynehezen ugyan — még «kidob», de többet már semmi szín alatt és előttünk az amerikai magyar lapok anyagi előhaladását gárló tényezők.

Igaz, a Cleveland, Newyork, Pittsburg, Philadelphia és Chicagóban példányonként is árusított SZABADSÁG-nak, MAGYAR NAPILAP-nak, AMERIKAI MAGYAR NÉPSZAVÁ-nak és a hetenként kétszer megjelenő BEVÁNDORLÓ-nak elég tekintélyes a cirkulációja s ez lehetővé teszi, hogy eme lapok már teljesen modern nyomdával, betűszedő- és rotációs gépekkel dolgozzanak, de a változó magyar mizériák ezek erőt is csak úgy zsbabasztják, mint a kevésbé elterjedt hetilapokét. Ezeknek száma a húszat meghaladja. Túlnyomó részük felekezeten kívüli. A vallásos irányú hetilapok között legnagyobb elterjedtségű a róm. katolikus MAGYAROK VÁSÁRNAPJA és a REFORMÁTUSOK LAPJA.

Még egy-két vonás az amerikai magyar újságolvasó karakteréhez:

— Tisztelt újság — írja egyik előfizető a lap szerkesztőségének — hát Veszprémmegyéjében már semmi sem történik, he? (Értsd: hát Veszprémmegyéjéről már megint semmi hír az újságban?)

— Tisztelt újságkiszervező úr — írja a másik előfizető —, tudatom, hogy egyelőre műkedvelésében most szombaton volt a főelőadása «Falu rosszá»-nak. Nyomassa ki a lapjába, hogy Gődör Sándort gyönyörű szereposztással és szakértőleg én produkáltam. — Tisztelt MAGYAR HÍRMONDÓ — írja a harmadik —, már meg minek olyanokat kiszervezni az újságba, hogy a magyar nemzet bele fog pusztulni a kivándorlási sebbe? Nem pusztul az oly könnyen, nem kell azt féltetni.

A néha kedvesen, de nem egyszer bizony kellemtlenül naiv, furcsa logikájú leveleknek egész halmazát adhatnám közre. De ha még annyival állanék is elő, *Ambrúss* István bátyámnak az EPERJESI LAPOK-ban már közölt levele, jellemző erőben valamennyit legyűrné.

Világért sem állítanám, hogy ezekben az apró vonásokban az amerikai magyar olvasóközönség összességét karikiroztam. Az értelmesebb, intellektuálisabb elem ebből az olvasóközönségből sem hiányzik, de az átlagolvasó rajza, bizony ez. *

Az amerikai magyar újságolvasókat már ismerjük. Ismerkedjünk meg az újságírókkal is.

Hivatásos zurnaliszta az amerikai magyar újságírók között kevés van. Legtöbbjének a kényszerűség adja kezébe az újságírói tollat. A középosztályhoz tartozó kivándorlónk Amerikában az angol nyelv ismerete nélkül nem igen válogathatnak a munkaalkalmakban. Testi munkához nem szokott szervezetük az erős gyári, bányai vagy farm-munkát nem bírja s így vagy a szállodák és restauránsok alantasabb személyzetét szaporítják, vagy — feltéve, hogy a szláv nyelvekben is jártasak — a Foreign Exchange-ekben (külföldi

vonatkozólag is hí tükre a tradícióknak. A helici császári majolikagyár 1746—1825-ig ontja a nyugat-európai ízlésben formált készleteket, asztaldíszeket, szobrocskákat és mindenféle — hazánk közönsége előtt annakelőtte aligha ismert — edényeket és cikkeket. Hatása meglátszik azon finomabb kivitelű és még szebb díszítésű fazekasműveken, amelyeket Kassán a Ruttikai-gyűjteményben láttam. 1786-ban (Ráth, Iparműv. könyve, II. 601. l.) működésben volt a sáros-megyei giráltyi fayence-gyár, a melyet Roth kapitány alapított. Úgy ennek (mikor? nem tudjuk), mint a kassainak és iglónak megszűntével a népi művészet vette fel az elejtett fonalat, a szorosabb háztartási cikkek előállítására terelve a fazekasművészet feladatát. S e tárgyról szólván, igazat kell adnunk Wundt szavainak, amelyek szerint lélektanilag sokkal érde-

* V. ö. Völkpsychologie, II. köt. első rész. 1905. 286. l.

pénzváltókban) irnokoskodnak, vagy magyar lapoknál ügynökösködnének, vagy felcsapnak magyar újságíróknak.

Heti fizetésük 9—12 dollár; 15—20 dolláros heti fizetést csak egy-két nagyobb lap ad munkatársainak. Utóvégre ezek a fizetések, ha koronákra átszámítjuk, nem is oly szerények. Igen ám, de a dollároknak koronákká való metamorfózisa csak Magyarországon realizálódik. Amerikában, a hol a dollár a pénzegység, az 1 dollár nem 5 kor. értéket képvisel. Hogy egy populáris példával szolgáljak:

— Én Magyarországon — mondja az amerikai magyar — nagyobb úr tudok lenni 1 forinttal, mint Amerikában 1 dollárral. (A mivel azt akarja kifejezni, hogy 6 Magyarországon 1 forintért több szükségesletit cikket vásárolhat, mint Amerikában 1 dollárért.)

Az a 9—12 dolláros fizetés tehát Magyarországon körülbelül heti 9—12 forintnak felel meg.

Azok közül, a kiket az élet hullámainak szeszélyes játéka az amerikai magyar redakciókba sodor, idővel nem egy megszereti foglalkozását, komolyan tanul és jó újságíróvá lesz. Figyelemreméltót azonban a legzenálisabb újságírók sem produkálhatnak, mert eszméik legmagasabb régióból is levonja őket az olvasóközönség intelligenciájának alacsony szintje.

Pedig az amerikai magyar világ még fel nem tárt kincsésbányája a magyar irodalomnak. Telve eredeti eszmékkel, új gondolatokkal és oly irodalmi értékekkel, a melyek nemcsak a szociológusnak, hanem a belletristának is rendkívül becsesek.

Geduly Henrik

a tiszai ág. h. ev. egyházkerület püspökének ünnepélyes felavatása és beiktatása.

— Nyiregyháza, 1911. május 15—16. —

Páratlan lelkesedéssel, szeretettel és fénynyel ünneplte és iktatta be újonnan megválasztott püspökét: Geduly Henriket, a tiszai ág. h. ev. egyházkerület és Nyiregyháza városa.

Az érkező vendégeket május 15-ikén d. u. 2 órakor fogadta a vendéglátó Nyiregyháza városa és a nyiregyházi ev. egyház a vasútnál. Ekkor érkezett többek között br. *Prónay Dezső*, az ev. egyházegyetem egyházi és iskolai felügyelője is, kit maga Geduly Henrik püspök üdvözölt.

Délután 5 órakor a hatalmas arányú, újonnan restaurált nyiregyházi ev. templomban, megboldogult *Zelenka Pál* püspök emlékezetére gyásztisztizetelet volt, melyen az elhunyt püspököt méltató egyházi beszédet *Nemes Károly* egyházkerületi jegyző, diósgyőri lelkész tartotta. Az istentisztelet keretében a gyülekezet énekén kívül *Sugár Viktor* orgonaművész előadta Bach S. «Fugá»-ját és Guilmant «Gyászinduló»-ját, míg a Városi Dalegyetl Kosách Árpád karmester vezetés alatt gyászdalt énekelt.

Délután 6 órakor *Szentiványi Árpád* egyházkerületi felügyelő és *Gyürky Pál* főesperes elnöklése alatt egyházkerületi értekezlet volt, melyen a másnapi egyházkerületi közgyűlést előkészítették.

Este 7 és fél órakor a nyiregyházi ev. gimnázium

kesebbek azok a tárgyak, amelyek szorosan az élethez ennek szükségleteihez tartoznak, mint a magasabb művészet emlékei. Mert tudnunk kell, hogy nem nagy azon tárgyaknak a köre, amelyek népünk életén — akár közvetve is — alkotó, szépitő képességének ezen ismérveit nyújtják. Mely körülménnyel együtt szellemi gyönyöre is bizonyos kizárólagosságot, vagy legalább is distinkciót mutat. Olyat, mint a minőt a falusi fiatalság is kifejez, a mikor ünnepi alkalmakkor gondosan örzött ünnepi ruhájába öltözik. A midőn a menyasszony férjhezmenetelekor külön megrendelt díszesebb fazekasdényeket kapott. Vagy mint a mikor a falusi nép mezei gyógynövényekből virágkoszorúkat készít és hoz a templomba, hogy ezeket a pap a kehelyhez értesse. Mindez a nép fantáziájának alkalmi díszbe öltözése. (Folyt. köv.)

ifjúsága fátylászmenetben vonult a püspök elé, kit az ünneplők nevében dr. *Vietórisz József* főgimn. tanár magasról beszédben üdvözölt.

Este 8 és fél órakor a «Szabolcsvármegyei Bessenyei-kör» Geduly Henrik püspöknek, a kör alelnökének tiszteletére a Korona-szálló dísztermében fényes estét rendezett, melynek műsora a következő volt:

I.
1. «Nemere káromkodik.» Vígjáték egy felvonásban. P. Berton után átdolgozta Góth Sándor.

Személyek:
Özv. Szentkatolnay grófné: Góthné Kertész Ella.
Nemere ezredes: Góth Sándor.

2. Schubert: a) Am Meere;
b) Wohin;
Brahms: c) Von ewiger Liebe;
d) Waldeinsamkeit;
e) Feinsliebchen. Énekelte K. Durigo Ilona.

3. Kiss József: a) Ajánlás;
b) A kis cseléd. Előadta G. Kertész Ella, a budapesti Magyar Színház művésznője.

4. a) Polonyi E.: La mer.
b) Dienzl O.: Minét. Előadta Dienzl Oszkár.

II.
1. a) Bizet: Adieux de l'hotesse arabe;
b) D'Alcroze: Simple Valse;
Debussy: c) Romance;
d) Mandoline. Énekelte K. Durigo Ilona.

2. a) Szabolcska: Szalburgi csapszékben;
b) Kiss József: Ágota kisasszony. Előadta G. Kertész Ella.

3. a) Szendy: Szeretném itt hagyni;
b) Tarnay: Haidé;
c) Dienzl: Bölcsődal;
d) Kasics: Madárdal. Énekelte K. Durigo Ilona.
Zongorán kísérte Dienzl Oszkár.

Május 16-ikán d. e. 9 órakor az ev. templomban kezdetét vette a püspökavató-ünnepély. A tágas templom ez alkalomra zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel. Ott láttuk: br. *Prónay Dezső* egyetemes felügyelőt, *Szentiványi Árpád*, *Laszkary Gyula* egyházkerületi felügyelőket, *Scholtz Gusztáv* bányakerületi püspököt, *Antal Gábor* ref. püspököt, *Molnár Viktor* államtitkárt, br. *Podmaniczky Géza* v. b. t. t., *Bánó Miklós* cs. és kir. kamarást, egyházmegyei felügyelőt, dr. *Radvány György* cs. és kir. kamarást, orsz. képviselőt, br. *Hamos Antal* orsz. képviselőt, *Szentiványi József* földbirtokost (Beje), *Hevessy Bertalan* földbirtokost, *Medveczky Sándor* egyházmegyei felügyelőt, *Münnich Kálmán* udvari tanácsost, orsz. képviselőt, egyházmegyei felügyelőt, *Radvány István* kir. tan., egyházmegyei felügyelőt, dr. *Bröss László* egyházkerületi ügyész, kollégiumi igazgatóválasztmányi tagot, dr. *Zelenka Lajos* egyházkerületi főjegyzőt, *Mikler Sándor* kir. tanfelügyelőt, *Happál Benő* budapesti ref. lelkész, dr. *Händel Vilmos* debreczeni jogakad. tanárt. A főesperesek között ott voltak: *Gyürky Pál* kishonti, *Hajdú János* sárosi, *Szekely Gyula* tátraaljai, *Kübecher Albert* szepesi városi, *Túróczy Pál* hegyaljai, *Bohus Pál* brassói, *Simkovics János* lipői és *Novák S. Pál* árvai főesperesek. A pozsonyi theol. akadémiát dr. *Massnyik* Endre igazgató és dr. *Szelényi Ödön* theol. tanár, a soproni theol. akadémiát dr. *Pröhle* Károly theol. akad. tanár, az erdélyi szász országos ev. egyházat *Dianiska* Frigyes kolozsvári lelkész, a budapesti ev. egyházakat *Kacsian János* főesperes és *Raffay Sándor* lelkész képviselte.

Eperjesről, illetve Sárosvármegyéből jelen voltak: *Bánó Miklós* és *Hajdú János* a sárosi egyházmegye képviselőiben, *Bánó Miklós* egyúttal Sárosvármegye törvényhatóságának nevében is. Továbbá *Liptai Lajos* eperjesi, *Halmi Aladár* laposi, *Klausner László* tapolyhanusfalvi, *Korbély Géza* egyházkerületi jegyző, eperjesi, *Szabey Mátyas* bártfai lelkész, *Mayer Endre* theol. akad. dékán, *Csegey Gusztáv*, *Draskóczy Lajos*, dr. *Szlávik Mátyas* theol. akad. tanárok, dr. *Mikler Károly* jogkari dékán, dr. *Florján Károly*, dr. *Maléter István*, dr. *Obetkó Dezső* jogakad. tanárok, *Gömöry János* főgimn. igazgató, *Frenyó Lajos* főgimn. tanár, *Gerhard Béla* tanítóképző-int. igazgató, *Voháner Dezső*

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban. Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelben.

Virító Cyklamen, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejjebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-tól fejjebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondalal készíttve s csomagolva.

□□□ Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. □□ Sürgőnyczim: Uhl, Kassa. □□ Telefon (Interurban) 202

Ajánlja a legszebb báli csokrokat, legyezőket, mellesokrokat, laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési fantasie-tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Biedermeier-stilben, stikkelt fátyol-díszszel.

≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡

tanítóképző-int. tanár, *Bartsch* Gyula rendőrkapitány (Bártfa), *Ruttkay-Nedeczky* Béla az Eperjesi Joghallgatók Testületének elnöke, *Bölesházy* Zoltán, *Mayer* Andor és *Nemes* Géza joghallgatók, *Krcsméry* Gyula, *Chován* Sándor, *Mérnyi* Gyula, *Oláh* Károly, *Schwarcs* Mátyás, *Victoriss* László, *Lángos* János, *Lillge* István, *Fabry* Andor, *Marcsek* János, *Schuster* János és *Mácsay* Lajos theol. hallgatók.

A helyi hatóságok képviselőiben megjelentek: gr. *Vay* Tibor, Szabolcsvármegye főispánja, *Mikecs* Dezső alispán, *Majerszky* Béla Nyiregyháza városának polgármestere, *Ruttkay* Gyula szabolcsmegyei g. kath. főesperes *Firczak* Gyula munkácsi püspök képviselőiben, *Matszasi* Ferencz cs. és kir. huszárezredes, a 14. huszárezred parancsnoka, *Fony* László alezredes, az 5. honvédszállás 2. osztályának parancsnoka, *Kovács* István kir. törvényszéki elnök.

A felavató szertartás a gyülekezet énekével kezdődött, mely után *Korbély* Géza egyházkerületi jegyző, eperjesi lelkész mondott az oltár előtt, szívhez szóló és az egész gyülekezetet magával ragadó, gyönyörű imát. *Sugár* Viktor orgonaművész orgonán előadta *Bossi* Enriko Imáját. Ezután *Szentiványi* Árpád egyházkerületi felügyelő, *Gyürky* Pál főesperes társelnök közreműködésével megnyitotta az egyházkerületi közgyűlést, felolvastatta a szavazatbontó-bizottság jegyzőkönyvét és kihirdette, hogy a szavazatok túlnyomó többségével *Geduly* Henrik az egyházkerület újonnan megválasztott püspöke. A közgyűlésből kiküldött küldöttség meghívására megjelent most *Geduly* Henrik, kit az egész templomi közönség felállással üdvözölt és a hozzáintézett kérdésre kijelentette, hogy a választást elfogadja. Ezután *Gyürky* Pál főesperes kiszolgáltatta a püspöknek az Úrvacsorát, mire *Scholtz* Gusztáv bányakerületi püspök lépett az oltárhoz *Turóczi* Pál és *Gyürky* Pál főesperesek kíséretében és megható, közvetlen beszéddel felavatta, megeskette és megáldotta *Geduly* Henrik püspököt. Most a főesperesek léptek az oltárhoz és az Ároni-áldás eléneklésével megáldották az új püspököt. Mire *Geduly* Henrik püspök buzgó imájával és áldásával a megható szertartás véget ért. A felavató szertartás egyes részei között művészi énekszámok nyertek elhelyezést. Ezek voltak:

•Fohász. Szerzette *Stradella*. Énekelte *K. Durigo* Ilona. Orgonán kísérte *Sugár* Viktor.

•Áldás. Zenéjét és szövegét szerzte *Sugár* Viktor, Énekelte *dr. Popini* Albertné, a szerző orgonakísérete mellett.

•Az Úr napja ez! Szerzte *Mendelssohn*. Énekelte *dr. Popini* Albertné (soprán) és *K. Durigo* Ilona (alt), orgonakísérettel.

A felfüggesztett közgyűlés újabb megnyitása után *Geduly* Henrik elfoglalta a társelnöki széket és hatalmas, igazi szónoki lendülettel áthatott beszédben fejtette ki azokat az irányelveket, melyeket püspöki működésében követni kíván. A nagyhatású beszéd elhangzása után *Gyürky* Pál főesperes a tiszai egyházterület nevében, br. *Pronay* Dezső az egyházegyetem nevében, *Antal* Gábor püspök a testvér református egyetem nevében, *Lasskary* Gyula a többi ev. egyházkerületek nevében, *Dianiska* Frigyes az erdélyrészi szász ev. országos egyház nevében üdvözölte az új püspököt. A püspök válasza után a közgyűlést berekesztették. *Sugár* Viktor orgonajátékával, valamint a gyülekezet énekével a felejthetetlen templomi ünnep befejezést nyert.

Délután fél egy órakor kezdetét vette a küldöttségek fogadtatása. Az egyházi és világi hatóságok egész sora, számszerint mintegy 30 küldöttség, jelent meg a püspök előtt. A küldöttségek hosszú sorából csupán egyeseket akarunk kiemelni. Így megemlíthetjük a nyiregyházi róm. kath. egyház küldöttségét, melyet *Petrovits* Gyula címz. apát, nyiregyházi plébános vezetett; a g. kath. egyház küldöttségét, melynek szónoka *Ruttkay* Gyula szabolcsmegyei főesperes volt. a törvényhatóságok küldöttségét, melyben *Sárosvármegyét* *Bánó* Miklós törvén. biz. tag képviselte, a

tiszai egyházkerület egyházmegyének küldöttségét, melyet *Münnich* Kálmán vezetett, az eperjesi Kollégium küldöttségét, melynek szónoka dr. *Bröss* László igazgató választmányi tag volt, az Eperjesi Theologiai Akad. Testület küldöttségét, melynek szónoka: *Krcsméry* Gyula testületi elnök volt és az Eperjesi Joghallgatók Testületének küldöttségét, melyet *Ruttkay-Nedeczky* Béla testületi elnök vezetett.

Délután három óra felé járt már az idő, mikor a közel ezer-terítékű díszbeled kezdetét vette. A résztvevők óriási száma miatt két helyen is kellett teríteni. A Korona-szálló dísztermében főleg a vendégek, míg tágas udvarában főleg a helybeliek foglaltak helyet. A banketten a következő felköszöntők hangzottak el: *Szentiványi* Árpád — Ő Felségére a királyra, *Geduly* Henrik — báró *Pronay* Dezsőre, *Molnár* Viktor államtitkár — *Geduly* Henrikre, *Antal* Gábor — *Scholtz* Gusztáv püspökre, *Mezőssy* Béla orsz. képviselő — *Geduly* Henrikre, báró *Pronay* Dezső — *Antal* Gábor püspökre, *Korbély* Géza — *Szentiványi* Árpádra, dr. *Flórian* Károly — a kultuskormányra, dr. *Mikler* Károly — a hadseregére, *Draskóczy* Lajos — a nyiregyházi egyházra, *Majerszky* Béla polgármester — *Geduly* Henrikre, *Ruttkay* Gyula főesperes — *Geduly* Henrikre, *Halmi* Aladár lelkész — *Geduly* Henrikre.

Nagy hatást ért el *Molnár* Viktor államtitkár felköszöntője, mely így hangzott: „Rólunk, protestánsokról, de különösen rólunk, luteránusokról, az a vélemény gyökerezett meg a köztudatban, hogy nem vallunk egykönnyen színt és hogy véleményünkben és ítéletünkben habozók vagyunk. Megengedem, hogy ez a szemrehányás némileg jogosultsággal bír, mert tény és igaz, hogy kis és alárendelt dolgokban a kiegyenlítés és megalkuvás szelleme vezet bennünket. De viszont tudom azt, hogy nagy kérdésekben, amelyek a közművelődés és haladás érdekeit érintik, vagy a protestáns egyház elveivel és feladataival kapcsolatosak, mi megalkuvást nem ismerünk, hanem büszkén és önérzetesen valljuk és kell is, hogy valljuk magunkat protestánsoknak.

A protestantizmusnak alapeszméje a protestáns hívők egyetemes papsága, amely arra kötelez bennünket, hogy mindenki a maga körében, egyházi és világi egyaránt, tanítson, a haladást és a kultúrát terjeszse. Azok a nagy eredmények, amelyek a nemzetek művelődéstörténete fölmutat, nagyrészt a protestáns reformáló szellemnek a kifolyásai és ha a nemzetek történetét és történeti fejlődését figyelemmel kísérjük, azt tapasztaljuk, hogy protestáns nemzetek azok, amelyek a nyugaton ma vezetnek. Csak két országra mutatok rá: Németországra és Angliára, amelyek a kultúra fejlesztésével, a kultúra ápolásával érték el azt, hogy ma a világ vezető hatalmaivá lettek.

A protestantizmus világtörténeti hivatása kötelez bennünket magyarokat is arra, hogy mi itt a távol keleten és elsősorban hazánkban mindig szem előtt tartsuk azt a nagy hivatást, amelyet a kultúra terjesztése révén a nemzeti állam kiépítésében és megerősítésében eddig is híven teljesítettünk.

Hazánkban, amely már a Kelet határán fekszik, a nemzeti állam kialakulását leginkább az itt összeragadt különböző néptörzsek és nemzetiségek nehezítik meg és ez a nehézség is arra utal, hogy csak a kultúra lehet az egyedüli eszköz, amely egyetemes jelenségénél fogva a különböző nyelvű népeket egybeforrasztani és nagy ideálok szolgálatába állítani képes.

A nagy célokhoz nagy emberek kellenek. A nagy férfiak közé sorozom azokat is, akik a nagy igazságoktól áthatva a nagy eszméket lelkesen szolgálják.

Ilyen férfút látok én a tiszai egyházkerület új püspökében is, aki bizonyára magas méltósága fontosságától, a protestáns szellem mindenható erejétől vezetve nagy szolgálatokat tehet a nemzetnek és egyháznak.”

A nagysárosi vár.*

A nagysárosi vár az idő folyamán elpusztult s csupán egy kis része, a fellegrvár (donjon), amely régente a védőknek utolsó menedéke volt, maradt

* Vettük e levelet s bár nem értünk vele egyet a kivétel módzataira vonatkozólag, tekintettel a nagyfontosságú célra, melyet szolgálni kíván, egész terjedelmében közlésesszük.

meg mára némileg felismerhető és felhasználható állapotban E fellegrvár restaurálásáról már több ízben olvastam a lapokban s mondhatom, hogy rendkívül jól esett tapasztalni, hogy a közönség nagy érdeklődéssel viseltetik a dolog iránt s hogy szinte lelkesedéssel fogadja az erre vonatkozó híreket. Mégis van még érzék a mult nagy emlékei iránt! Hogy mi volt a nagysárosi vár a multban, azt tudjuk mindnyájan, s éppen e multjára való tekintetből, de meg központi fekvésénél fogva is a nagysárosi vár megyénk legfontosabb történeti emlékei közé tartozik, amely megérdemelte volna, hogy teljes egészében megmaradjon az utókorra. E helyett azonban — dacára az 1881 : XXXIX. törvény határozott rendelkezéseinek — pusztulás érte s mára csak a donjon maradt meg s az is már olyan állapotban van, hogy 3—4 év múlva épp olyan rom lesz belőle, mint környezete. Hát nem vétkes gondatlanság s nem törődés az?! Kit terhel ezért a felelősség? Kétségtelenül elsősorban az egymást felváltó tulajdonosokat, vádolható ezért a hatóság is, de meg a társadalom is. Végre megmozdult a társadalom, azaz akadt egy életrevaló egyesület, a M. Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya, amely a fellegrvár restaurálását szobhozta; ez az egyesület megtette az előkészületeket s már csak azt lestem, hogy mikor fog tényleg a munkához? Sajnos, csalódtam; az egyesület — úgy látszik — egymagában nem bírja a kiadást s azért a Műemlékek Országos Bizottságához fordul avval a kérelemmel, hogy az hazafias tervének kivételében segítse. Hogy ez az út nem helyes, kitetszik már az eddigiekből is, mert minek a messze távolba segítségért kiáltani, mikor a megoldásnak sokkal egyszerűbb s természetesebb módja van, itt van a tulajdonos mint legfontosabb tényező, itt van a megye, amely a nemes czélt bizonyára hathatósan támogatná, ha arra egyáltalán szükség volna, s itt van végre a társadalom is. A nagysárosi vár jelenlegi tulajdonosa a Pulszky-család, az a nagymúltú család, amely már eddig is nem egy nagy fiat szolgáltatót a hazának, amelyek mindegyikének kiváló érteke volt a mult hagyományai és emlékei iránt, hisz csak sebtiben emlitem a halhatatlan emlékü Pulszky Ferenczet és Pulszky Gusztávot, ezekhez minden tekintetben méltó volt Pulszky Géza is, mint földbirtokos, aki nagy vagyont hagyott hátra maga után; ezt a vagyont élvezi most az özvegye, ugyancsak egy nagynevű családnak, *Hodossy* Imrénének egyik nemes gondolkodású sarja, s ez a vagyon át fog származni Pulszky Géza két fiára, akik arra hivatják, hogy majdan a család dicső hagyományait követve, nemcsak a megyében, hanem az országban is nagy és díszes pozíciót vívjanak ki maguknak. Egy ilyen kiváló családdal szemben nem szükséges törvényre hivatkozni, mert ez magától is meghallgatja a társadalom hívó szavát s örömezt ragadja meg az alkalmat arra, hogy a multak emlékének is áldozzon s restaurálja a donjont a saját költségén. Evvel aztán nemcsak a multnak és saját családjának emlékének is áldozott, hanem magának is biztosítja a jelen és a jövő generációk tisztelétét és elismerését s a mellett még megóvjá a családát attól a szemrehányástól, hogy e nagyfontosságú vár utolsó emléket is elpusztulni engedte.

Mindazoknak a lelkes tényezőknél, akik e hazafias ügy megoldásáért síkra szállanak, azt ajánlom tehát, hogy a Műemlékek Országos Bizottságával ne is keressék az érintkezést, mert onnan csak sok-sok év múlva lehetne segítséget remélni, akkorra pedig a donjon is romokban fog heverni s nem lesz mit restaurálni. Vállalja a restaurálást a család legyama, mert hisz itt legfeljebb 10,000 koronányi költségről lehet szó: kő ugyanis van a várban igen sok, homok is bőven van, csak össze kell szedni, víz a malomárokából a Nagysárosi Múmalom villanyáramának igénybevétele mellett nyomógéppel könnyen felszállítható, a munkálatokhoz szükséges cement nem kerülhet sokba, csupán az állványfák fölvillele okozna némi nehézséget. S ha minden anyag együtt van s

Sirolin

„Roche“

legjobb minden gyógyos-
tárban.

Ar. üvegenként 4 koron.

As orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazon, kik gőrhurutban szenvednek, Sirolin „Roche“ által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Amelyekben szenvedők már rövid has-

nálát után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Sirofúlas, mirigydusadásos, szem- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.
5. A táplálékot nagyban elősegíti.

Önk esetét megmagyarázva SIROLIN „Roche“-t kérjünk és pótszereket határozzunk meg magunknak vissza.

F. Hoffman-La Roche & Co. Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

ha az előkészületek gondosan megtörténtek, akkor egy hét alatt ki van egészítve a donjonnak hiányzó felső része. Evvel vármegyénk egyik legfontosabb emléke meg lesz mentve a pusztulástól s mindazok, a kik azután a helyreállított kőlépcsőn fölhaladva kilépnek a donjon tetején majd elterülő, körülbelül 170 négyszögmeternyi területű platóra s itt körültekintve, gyönyörködnek a szép kilátásban s elmerülnek egyúttal a mult emlékeibe s hódolnak az itt megfordult nagyoknak: mindazok áldani fogják azt a nemesszívű tulajdonost, a ki a nevezetes történelmi emléket az utókor számára megmentette. A dolognak illetően való megoldása már azért is ajánlatos, mert így a tulajdonos semmiféle függő viszonyba nem kerülhet rajta kívülálló testületekkel vagy hatóságokkal. A Pulszky Géza emléke fűződjék tehát a restaurálódó emlékekhez, ez az emlék legyen egyúttal az illusztris Pulszky-család jövőjének a sarkköve. (Cs.)

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A városi színház 30-éves jubileuma. Ez évben mult 30 esztendeje, hogy a városi színház felépült és megnyílt, hogy terjeszse a magyar kultúrát, magyar nyelvet és nemzeti érzést. 30 évvel ezelőtt az ünnepélyes megnyitást nagy lelkesedéssel és ténnyel készítette elő a Széchenyi-kör. Igen helyes és életrevaló eszme volt tehát a színészeti szakválasztmány agilis elnökétől, dr. Both Tamástól, hogy a jubilaris évforduló megünneplését is a Széchenyi-körnek kell a kezébe venni. E célból május 15-ikére gyűlésre hívta össze dr. Both a színészeti szakválasztmányt. A gyűlésre hivatalos volt derék szintársulatunk érdemdús igazgatója, Mezei Kálmán is. Az értekezlet dr. Both Tamás elnök és dr. Wallentinyi Samu titkár előterjesztésére dr. Hvozdoch Pál, dr. Dobay József, Faragó József, Magyar József, Saly Győző, Vöröss Sándor és Mezey Kálmán hozzászólása után kimondotta: 1. hogy a jubileumot június 16-ikán és 17-ikén ünnepli meg; 2. hogy ünnepi prologot megírására felkéri koszorús frónkat, Váradi Antalt. A prologot műkedvelők adják elő; 3. a helybeli szintársulat előadja a «Déryné ifjasszony» korrajzot, a czímszerepben Varsányi Irénnel, a Vígsház nagynevű művésznőjével; 4. felkéri dr. Horváth Ödönt, a Kör volt lelkes elnökét, kinek a megnyitás rendezésénél is főszerepe volt, egy ünnepi beszéd megtartására. A jubileum részleteire nézve egy későbbi értekezleten fog dönteni a választmány.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Ziegler Alfréd táborsernagy, a kassai hadtest parancsnoka május 15. és 16-ikán városunkban tartózkodott, hogy a helyőrség felett szemlét tartson. Kíséretében volt a hadosztályparancsnok, br. Hargk is.

— **Püspökavatás.** A máj. 15. és 16-ikán Nyíregyházán végbement lélekemelő püspökavató-ünnepélyen, a hol Geduly Henrik püspöknek kiváló szépségű és súlyos tartalmú székfoglalója mellett Korbély Géza eperjesi lelkésznek klasszikus szépségű és mélyeségű tartalmú oltári imája is kitűnt, a sárosi ev. egyházmegegyét s a Kollégiumot a következők képviselték: Bánó M., Hajdú J., Szlabey M., Halmi A., Liptai L., Klauzer L., Mayer E., dr. Mikler K., Csengey G., dr. Obetkó D., dr. Maléter L., dr. Szlavik M., Draskóczy L., Gömörly J., Frenyó L., Gerhard B. és Woháner D. Úgy halljuk, hogy a püspök a késmárki matura után a theol. Otthon vendégszobájába száll. Úgy késmárkon, mint Eperjesen ünnepélyes fogadtatásban lesz része.

— **Halálozás.** Dr. Munk Henrik, 1848/49-iki honvédtiszt, Eperjes város tb. főorvosa, ki néhány év előtt vonult nyugalomba s öreg napjait leánya családjában töltötte Bielitzben, május 19-ikén hunyt el, életének 80-ik évében. Temetése május 22-ikén délután 4 órakor Eperjesen fog végbemenni.

— **Új számvevőségi főnök.** A m. kir. pénzügyminiszter Halmi Ede p.-ü. számvevőtanácsost f. hó 7-ikén 43,982. szám alatt kelt elhatá-

rozásával az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöki teendőinek ellátásával megbízta. A megbízatás városzerte nagy örömet keltett, mert oly férfit ért, ki ezt minden bizonynyal a legmagasabb fokban kiérdemelte.

— **Miniszteri biztos.** A kir. kath. főgimnáziumban dr. Négyesi László budapesti tudományegyetemi ny. r. tanár, a M. T. Akadémia és Kiszaludytársaság tagja, az Orsz. Középisk. Tanár-egyesület elnöke május 15-ikén kezdte meg miniszteri biztosként a magyar irodalomtörténet tanításának ellenőrzését. Az Eperjesi Tanári Kör előző este üdvözölte a Feketesásban rendezett közös-vacsora alkalmával a kiváló tudóst és frót. Dr. Négyesy a tapasztaltakon elismerésének adott kifejezést a tanári kar előtt.

— **Új operatőr.** Dr. Dóbiás Gábor, Dóbiás Ede műszaki tanácsos fia, a mult napokban állotta ki a legfényesebb sikerrel a budapesti tudományegyetem orvosi fakultásán a műtörvosi vizsgálatot. Az új műtörvosi Réczey tanár oldala mellett működött három éven át s a tanár legkiválóbb asszisztense volt. A vizsgálat végeztével a kari dékán melegen üdvözölte a fiatal operatőrt, a kinek külön is megköszönte az élvezetes előadást, melylyel őt a vizsgálat folyamán meglepte.

— **Az Eperjesi Bankegylet** (Eperjes) igazgatósága május 13-ikán tartott ülésében Földes Zoltánt, a Magyar Általános Hitelbank kassai fiókjának eddigi cégjegyzőjét, az intézet cégvezetőjévé nevezte ki.

— **Írásbeli érettségi vizsga.** A kir. kath. főgimnázium VIII. oszt. tanulói május 15-ikén fejezték be osztályvizsgálataikat. Az eredmény a következő: három jörendű, három javítóvizsgálatra utasított, a többi pedig elégséges. Az írásbeli érettségi vizsgálat május 16--18-ikáig tartott. 16-ikán magyarból, 17-ikén latinból és 18-ikán mennyiségtanból. A szóbeli érettségi június 7-ikén kezdődik, melyen dr. Mazy Engelbert főigazgató fog elnökölni, a kinek ez lesz utolsó hivatalos működése nálunk, mert rövidesen Budapestre távozik, az ottani tankerület élére.

— **A Kollégium tanintézetében Geduly Henrik püspök beiktatása alkalmával szünetelt a tanítás s ezt a napot a tanintézetek többrendbeli tanulmányi kirándulásra használták fel. A tanítóképző ifjúsága Molitor Gusztáv és Becht József tanárok vezetésével a mintaszerű berendezésű máriavölgyi üvegkútát nézte meg; a főgimnáziumi ifjúságnak egy csapata Peskó Ödön vezetésével Tarkó- és Hönig-várát kereste fel; Saguly József 22 tanulóval Kiszzebenbe rándult ki az ottani papirgyár megtekintésére; negyven főnyi csapat pedig Szutórisz Frigyes és Borsody Károly tanárok vezetésével Opálbányát, Aranybányát kereste fel, pedig a sóvári sóműveleteket szemlélte meg. A kiránduló-csapatokat mindenütt szívélyesen fogadták és kalauzolták s az ifjúság sok ismerettel gyarapodva tért vissza Eperjesre.**

— **Ezidei friss töltésű** összes bel- és külföldi ásványvizsek már kaphatók Kun Sándor fűszer-, csmege- és ásványvíz-kereskedésben.

— **Hangverseny.** Novák József, ismert zenetanító május 20-ikán és 21-ikén d. u. 3¹/₂ órakor a Rákóczi Kör nagytermében növendékeivel hangversenyt rendez, mely igen élvezetesnek ígérkezik.

— **A Sárosvármegyei Takarékpénztár r.-t.** a 4¹/₂-os magyar korona-járadék f. évi június 1-jén esedékes szelvényeit már május 20-ikától kezdve váltja be díjmentesen.

— **Legkedveltebb szórakozóhelye** az eperjesi közönségnek a Széchenyi-szálloda kerti helyisége, a hol minden vasárnap a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara hangversenyez. Hideg és meleg ételk, frissen csapoló kútú sör és borok.

— **Alapítványi hely a honvédhadapródiskolában.** Sárosvármegye alispánja a vármegye közönségének nevében pályázatot hirdet egy az 1911/12. tanév elején honvédhadapródiskolánál betöltendő alapítványi helyre, melyre csakis Sárosvármegye területén községi illetőséggel bíró ifjak pályázhatnak. A kellően felszerelt kérvények Sárosvármegye törvényhatósági bizottságához czímezve, a vármegye alispánjánál f. évi június 15-ikéig benyújtandók.

Dr. Wallenstein, berlini városi orvos írja: «A természetes Ferencz József-keserűvíz biztos hashajtó hatásával, mely semmiféle más szerrel oly gyorsan el nem érhető, igen meg vagyok elégedve»

— **Nyári mulatság.** A Rákóczi Kath. Kör szokásos nyári mulatságát augusztus 6-ikán a Kör kertjében fogja megtartani.

— **Tenniszlabdák, rakettek, rakettolaj** kaphatók Theiss Ármán díszműúrú-, fegyver- és játékkészletében, Eperjes, Fő-utca 58. sz. a.

— **Ha konyhafelszerelésre** van szüksége, keresse fel Luchs Ede és Társa fióküzletét, Fő-utca 40. Telefon 129.

— **Majális.** Kitűnően sikerült majálist rendeztek május 16-ikán a somosi gör. és latin katolikus iskolák növendékei. Az ünnepély szent-misével kezdődött, melyet Somos község plébánosa, lipóczi Keczer Belizár celebrált. Utána az ifjú sereg kivonult a szabadba, ahol nagy érdeklődés mellett szólott a madarak és fák hasznáról a latin katolikus iskola igazgatója: lipóczi Keczer Belizár, a ki rendkívül magvas és tanulságos beszédet intézett a gyermekekhez. A növendékek tanfői vezetésével és ellenőrzése mellett este hétkor tértek vissza, kezükben a «Madárliga» belépő-igazolványával.

— **Hajfonatok, hajbetétek** Bilich Ferencz színházi fodrásznál, Fő-utca 63. Kifésült és vágott haját veszek.

— **Társas-utazás a turini kiállításra és Svájcba.** Makfalvi Ferencz kassai felső keresk. isk. tanár a turini kiállítás alkalmából július hó folyamán társas-utazást rendez. Útirány: Budapest—Fiume—Velence—Milano—Turin—Genf—Luzern—Zürich—München—Bécs—Budapest. Az utazás 16 napig tart s II. osztályban teljes ellátással Budapestről 350 koronába kerül; a Máv.-ra érvényes igazolvánnyal 333 koronába. A korlátolt számú helyre június 5-ikéig lehet jelentkezni Makfalvi Ferencz (Kassa) tanárnál, a ki szívesen ad felvilágosítást és küld programot.

— **Vasúti szerencsétlenség Hertneken.** A Bártfáról d. u. 2 ó. 10 p.-kor induló személyvonat hibás váltóállítást folytán a hertneki állomáson nekiment egy megrakott teherkocsinak. Az összeütközésnek több áldozata van. Klopcesek Pál mozdonyvezető könnyebben sérült meg, de annál súlyosabban egy pályamunkás, a ki a fején súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlent a bártfai kórházban ápolják. Megsérült azonkívül még két utas: Abrahamovics Ábrahám, az eperjes-bártfai vonal mozgó buffet-tulajdonosa és hordozója egyszemélyben, a kinek egy üveg szilánk sértette meg a jobbszemét; továbbá Kolín Zsigmond brünni utazó, a ki fején sérült meg könnyebben. A vonat 4 ó. 5 p. helyett 5 ó. 20 p.-kor érkezett Eperjesre.

— **Meglepő egyszerűséggel** állíthatunk manapság egy tányér legfinomabb, kész húsleveset elő: a Maggi-féle kockát leöntjük forró vízzel! Egy kocka csak 5 fillérbe kerül és egy tányér (1/4 liter) kész húsleves ad. A bevásárlásnál ügyeljünk a «Maggi» névre és a «keresztcsillag» védjegyre. Más kockák nem a Maggi-czégtől származnak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Eperjesi Kath. Legényegyesület május 14-ikén megtartott színelőadással egybekötött táncmulatsága alkalmával, az átutazó tarsegyleti tagok felszolgálási alapja javára, a következő felülfizetések folytak be: Zaborovszky Béla 10 kor.; Magyar József 5 kor.; dr. Baán Achill 4 kor.; Hanzély Pál 2 kor. 60 fill.; Kaluzsa Félix 2 kor.; Kassay István 1 kor. 80 fill.; Zborovszky Antal 1 kor.; Füller Jánosné, Kapalla József, N. N., Hirschmann Ferencz 80--80 fill.; Augusztinyi N., Körösy Antal 40--40 fill.; Bihari N. 20 fill.; összesen 30 korona 60 fillér. A szíves felülfizetésekért hálás köszönetet nyilvánítja ezúttal is a Legényegylet.

— **A Magyar Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya** a diákturistaság előmozdítására 50 koronát szavazott meg; az erre vonatkozó pályázati hirdetés a központi irodában ki van téve. Az Osztály 1911. évi Tájékoztatóját e napokban küldte szét az elnökség az Osztály összes tagjainak. A Tájékoztató ezidén is szép kiállítású s tartalmazza a tagoknak szánt összes tudnivalókat. A kirándulási program 16 kirándulást ölel fel, a melyek közül egy már megvolt. A teljes kirándulási program a következő: május 7-ikén Korompa—Slubicza—Branyiszko—

Levesek,
mártások,
főzelékek stb.

kitűnő, erőteljes ízt kapnak, ha azok elkészítéséhez a

MAGGI-féle húsleves-kockából

előállított húsleveset használunk.

Darabja 5 f.

Szepesváralja (dr. Szilávi Mátyás), május 14-ikén Klop-tana (Schönwiesner János), május 25-ikén Szinyelipóci völgy (kisszebeni osztályképviselőség és Szutórisz Frigyes), június 5-ikén Borkút (Zavatzky Szilárd), június 18-ikén Sivec (Szutórisz Frigyes), június 29-ikén Abos vidéke (Theisz Armin), július 2-ikén Lissza (Vöröss S.), július 16-ikén Felsősebesi vár (Uhlig Artúr), augusztus 13-ikén Kopasz Strázs (Uhlig Artúr), augusztus 26-ikén és 27-ikén Királyhegy (dr. Szilávi M.), szeptember 8., 9. és 10-ikén Csorbató—Vadorzhágó—Halastó—Lengyelnyereg—Tátrafüred (dr. Flórián Károly), szeptember 17-ikén Lengyelnyereg (dr. Szilávi Mátyás), október 1. vagy 2. vasárnapján a Nagyszalóki csúcs (dr. Szilávi M.), október 3. vagy 4. vasárnapján a Zöld-tó (dr. Szilávi M.), 1912. február havában két téli kirándulás Tátralomniczra (dr. Szilávi M.). A Tájékoztató közli egyúttal a központi iroda felszerelésének a jegyzékét; a jegyzékben foglalt menetredek, térképeket és útikönyveket az Osztály tagjai nemcsak a központi irodában használhatják, hanem rövid időre haza is vihetik. Az Osztály választmánya május 2-ikén tartott ülésén tudvalevőleg 37 új tagot vett fel az Osztály kötelékébe, az EPERJESI LAPOKban közölt névsorból azonban dr. Dvorscsák József ügyvéd (Bártfa) tévedésből kimaradt, a mit az Osztály elnökségének a kérésére ezzel igen szívesen helyreigazítottunk. Egyebiránt örömmel értesülünk róla, hogy újabban ismét többen kérték az Osztályba való felvételt s kilátás van rá, hogy a legközelebbi választmányi gyűlés ismét abban az örömdetes helyzetben lesz, hogy nagyszámú új tagokat vehessen fel.

— **Reisz Ede** *Saybusch-kertje megnyit!* Mindennap este 4 órától *csigánysebek* hangversenyez. Kütinő ételek és italok!

— **Pályaműnyertes egyetemi hallgatók.** Május 13-ikén tartotta a budapesti kir. Magyar Tudomány-egyetem újjáalakításának emlékülennepét, melyen ősi szokás szerint a Rector Magnificus ünnepi beszéde után kihirdeti a dékán az egyetemi pályatételek eredményét, mire a rektor az ünnepi közönség jelenlétében szép és buzdító szavak kíséretében kiosztja a jutalmakat a pályaműnyertes egyetemi polgároknak. E nagy reményekre jogosító egyetemi polgárok között két kiváló eperjesi ifjú is szerepelt. Nevezetesen **«A magyarországi hitújítás története»** egykorú irott okmányok alapján 1551-ig című egyetemi pályatétel nyertese: Fekete Géza kassa-egyházmegyei papnövevény, és **«A hittudomány-hallgató. «A zsarnokölés tana az újkorban»** című pályatétel nyertese: Kravjanszky Mór jászóvári premontrai papnövevény, egyetemi bölcsészhallgató.

— **Halászlátal czikk** igen nagy válsztékban, a legolcsóbbak *Luchs* fiókjában, Főutca 40. Telefon 129.

— **Majális.** A fák és a madarak napján az eperjesi állami tanítónőképző tanárkara és ifjúsága az intézetben szünetelven, május 18-ikén egy a port el-tisztító rövid délutáni záporosodás után nagyon szépen sikerült kirándulást és majális rendezett zenészdal mellett a Szent László-hegyre. Rövid uszonnázás után az ifjúság tánczra is perdült, a hol a kedves preparandiai leányokhoz a fiatalembereket a helybeli fő- és középiskolai ifjúság egyrésze s egynéhány hadfi szolgáltatta. A délutáni órákban egy katonatiszt jó soká latott lég-gömböt bocsátott ki. A kirándulásban a tanári-kar hozzátartozóival együtt, *Düss* Mária igazgatóval az élén, teljes számmal jelent meg. A Feketének felügyelete alatt álló gyakorló-isk. növendékeket a dr. Holénia által rendezett játékok szórakoztatták. A prépost és a tanfelügyelő mellett a szülők és a közönség köréből ott láttuk a Balpataky, Csatóry, Flórián, Gamauf, Holénia, Kovács S., Szemere, Szilávi M., Zavatzky és Varga-családot és több érdekelt rokonnal vagy ismerőst. A növendékek Bányász pedellus trombitaszavára a tanárok vezetése s részben a szülők kísérete mellett szép rendben esti 1/2 óra városba értek. A kirándulás sikerével a tanárok, szülők és ifjúság egyaránt nagyon meg voltak és meg lehetek elégedve.

— **Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképezés, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek (Bécs, I., Tuchlauben 9) cs és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit árúházát, a melynek képes árjegyzékét kívántra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **Tettenkapott tolvaj.** Hétfőn *Dersák* András 17-éves parasztleány vásárlás ürügye alatt Hrabcsák Géza cipész sátra körül forgolódott s egy alkalmas pillanatban egy pár cipőt a kabátja alá dugott és távozott. A lopást azonban észrevették és a tulajdonos maga húzta ki a cipőt kabátja alól s elengedte az ügyetlen tolvajt.

— **Sorozás Sárosvármegyében.** Az idei fősorozás a hét járásban és a három szab. kir. városban május 12-ikén ért véget. Elő kellett volna állania a vármegye területéről 6459 állításkötelesnek, ebből távol maradt 4714, előállott tehát 1745, besoroztatott 333. Járásonként, illetve városokként ezen eredmény következőképen oszlik meg: A hét-hársi járásban 1148 állításköteles volt, távol maradt 956, előállott 192, besoroztatott 50; Kisszeben sz. kir. városban 97 állításkötelesből távol maradt 66, előállott 31, besorozva 7; a kisszebeni járásban 797 állításkötelesből távol maradt 566, előállott 231, besorozva 47; Bártfa városában 129 állításkötelesből távol maradt 81, előállott 48, besorozva 8; a bártfai járásban 1297 állításkötelesből távol maradt 1035, előállott 262, besorozva 46; a felsővízközi járásban 615 állítás-

kötelesből távol maradt 473, előállott 142, besorozva 25; a girálty járásban 559 állításkötelesből távol maradt 383, előállott 176, besorozva 33; Eperjes városában 242 állításkötelesből távol maradt 123, előállott 119, besorozva 29; eperjesi járásban 971 állításkötelesből távolmaradt 639, előállott 332, besorozva 59; a lemesi járásban 604 állításkötelesből távol maradt 392, előállott 212, besorozva 29. Százalékokban kifejezve távol maradt 73 12%, s besoroztatott az előállottak 19 14%-a.

— **Gramofonok, lemezek és tük nagy választékban** kaphatók *Theisz* Armin játékarú, üzletben, Eperjesen, Fő-utca 58. szám alatt.

— **Előkészületek az őszi királygyakorlatokra.** Felsővízközről írják, hogy május 22-ikén többtagú vegyes vezérkari bizottság, 24-ikén pedig vegyes udvari bizottság fog érkezni Felsővízközre. Június 7-ikén egy 36-tagú vezérkari bizottságot várnak ugyancsak Felsővízközön, Ziegler Alfréd hadtestparancsnok vezetésével. Szeptember elsejére pedig telefonösszeállításra kap Felsővízköz és automobiljáratot.

— **A tűz áldozata.** Súlyos égési sebekkel borítva hozták be május 18-ikén az eperjesi kórházba *Engel* Mendel héthársi lakost, a ki kigyulladt házában maradt leányának mentése közben szenvedte ez égési sebeket. Különös véletlen, hogy bár nemcsak teste, de arca is több helyen megpörkölődött, tekintélyes szakállá teljes épségében maradt. Sérülései oly súlyosak, hogy mindenestre egy pár heti ápolás alatt marad.

— **Tűz.** Hosszúréten május 18-ikén d. u. egy házba villám sújtott be. Négy ház leégett. Ugyanott a hegyekből szakadó esővíz teljesen megrongálta az utat, úgy, hogy egy jó darabon a közlekedés csak nagy kerülővel történhetik.

— **Vadászfegyverek,** flobertek, revolverek, Browning-pisztolyok, mindenféle töltények és vadászati czikkok igen olcsók *Luchs* fiókjában, Fő-utca 40. Telefon 129.

— **Talált és elveszett tárgyak.** Palkányi Györgyné női fejdzs; Tóth Elek rendőr a piacon egy esernyőt; Sebej István adótszint húszkoronás papírpénzt talált. Igazolót tulajdonosok a rendőrségen jelentkezzenek. — *Friedmann* Giza a Villiczhegyen egy lilaszínű kézi-táskát, 2 koronával s különféle apró tárgyakkal, *Schvarcz* Árpádné ugyanott 2 fű-felöltött (egy szürkét s egy fekete-csúkosat) vesztett el. A megtaláló jutalomban részesül.

— **Munkásjutalmak.** A m. kir. kereskedelmi miniszter az ipari munkások szorgalmánál valamint alkalmaztatásukban való állandóságuknak elismerése céljából a kassai kereskedelmi és iparkamara területére ez évben is hat ipari munkásjutalomnak a kiosztását engedélyezte. — Ezen munkásjutalmak czéja egyrésztől megjutalmazni az ipari munkásokat, a kik egy és ugyanazon munkaadónál becsületes munkában, hosszú időt töltöttek el, másrésztől buzdításul szolgál annak igazolásával, hogy a kitaró munka s állandóság az elismerésre a felsőbb helyről is számot tarthat. Midőn a kamara e munkásjutalmakra pályázatot hirdet, figyelemzeti az érdekelteket, hogy a pályázaton csak oly ipari alkalmazottak vehetnek részt, a kik legalább 15 évig dolgoztak ugyanazon munkaadónál. A pályázó iparossegéd, illetőleg ipari munkás kellő módon, a leghelyesebben az illetékes ipartestület előjárósága által kiállított bizonyítvánnyal köteles igazolni, kinél van alkalmazva és hány évig dolgozott egy és ugyanazon munkaadónál. Folyamodványuk a kassai kereskedelmi és iparkamarához küldendő be. Pályázati határidő június 15.

— **A halászbokák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a *Löcherer-Cimexin*-nel történtek próbák, beigazolódtott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedüli biztos szer! Kapható: *Löcherer* Gyula gyógyszerárban *Bártfa* és *Pálesch* Árpád drogeriájában *Eperjesen*.

Egy hölgy

ki egészséges bőrápolásra szívesen helyez, főleg a szeplőket el akarja tüntetni s szép, puha és lágy arczóját ezzel az ápolásával, csakis **Steckenpferd-Lillomtejszappannal** (védjegy nádparipa mosakszék Bergmann & Co. Tetschen a/E. cégétől. Darabja 80 fill. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriájában.

— **A részeges férj áldozata.** A városi kórházban súlyos sérülte van. *Dvorscsák* András helybeli kőműves, hogy italhoz jusson, elzalogosított, eladott mindent, a mi csak kezéigébe került. Elzálogosította meg felesége ágyneműjét is. Midőn felesége ezért szemrehányással illette, előkapott egy husángot s ugyancsak ellátta a szegényt asszonyt. Annyira agyab-főbe verte a szegényt, hogy úgy szállították félholtan a kórházba, hol gondos ápolásban részesül. Az orvosok koponyatörést állapítottak meg. Életveszély azonban nem forog fenn.

— **Katonaszökevény.** *Mudri* László napszámos, a ki tyúklopásért 3-havi fogházbüntetését most ülte le, a kihallgatása során elszölte magát s

így kiderült, hogy katonaszökevény. Még 1907-ben szökött meg egy galicziai ezredből s azóta folytonosan bujdosott. A rendőrség átkísérte a 67. gy-ezred hadkiegészítő-parancsnokságához, a honnan azonban újból megszökött. Teljesen nyomaveszett.

— **Gyermekölés.** Bányavölgyről írják, hogy ott *Bogsánszky* Jánosné, a kinek férje Amerikában van, gyermekölés gyanúja miatt a csendőrség letartóztatta.

SZÍNHÁZ.

A mult hét bár ujdonsággal volt tele, s oly kiváló erő, mint *Virányi Sándor*, vendégszereplésével megtévezve, anyagiakban nem nagy örömet szerzett direktorunknak. Pedig igazán kevés alkalmá van közönségünknek oly kiváló erők összjátékában gyönyörködni, minő *Virányi és Markovits*. De hát hiába, a szükséges tavaszi természet nagy konkurrens.

Szombaton (május 13-ikén) *Mezey* egy, a társulata képességeit túlhaladó darabban, a «Herczegkissasszony»-nyal próbálkozott meg. Közönsége nagyon kevés volt. A szép zenéjű és érdekes meséjű operette nagy személyzetet és rendkívül ügyes, finom játékok követel, ez estén pedig bizonyos mértékben és kevés kivétellel mindkettőnek hiányát éreztük. A rendezésre vonatkozólag is több volt a kívánnivalónk. A felvonásokozók, multkori felszólalásunk daczára is, még rendkívül hosszúak.

Vasárnap (május 14-ikén) délután a «Czigány-szerelem» ment, este *Gárdonyi Géza* énekes betyártörténete, «Fehér Anna» került színre, igen jó előadásban.

Hétfőn (május 15-ikén) «Az iglói diákok» kerültek színre immár harmadszor, nagyon kis érdeklődés mellett.

Kedden (május 16-ikén) *H. Bernstein* híres szín-művét, «A tolvaj»-t adták nagy érdeklődés mellett. *Voysin Marie Louise* szerepét *Markovits Margit* töltötte be. Játéka, valamint partneré, *Virányi Sándoré* (*Voysin Richard*) tökéletes művészi játék volt, mely a közönséget igaz elismerésre készítette. Figyelemreméltóan játszott ez estén *Kallós*.

Szerdán (május 17-ikén) *Leon Victor* és *Fall* *Leo* háromfelvonásos operettje, «Az elvált asszony» került színre *Virányi Sándor* vendégfelléptével. Az elég szép számú közönség melegen tapsolta *Feledi Boriskát*, ki *Wander Loo Gonda* szerepét a tőle megszokott művészi játékkal játszotta és *Virányi Sándort*, a ki néhány vendégfelléptével tagadhatatlanul kedvence lett közönségünknek. Sikereik osztatlosa volt *Solti Vilma*, a ki igen szép sikert aratott ez estén.

Csütörtökön (május 18-ikén) került színre *Louis Berrick* kedves vígjátéka, «Papillon a kőfaragó», melynek czímszerepében *Virányi Sándor* gyönyörködtette játékaival közönségünket. *Markovits Margit* ma újból bebizonyította művészi készségét. *Gáspár Jenő* (*Pathe*) szintén igaz sikert aratott ez estén.

Pénteken (május 19-ikén) adták ismételtlen «*Göre Gábor Budapestön*» című énekes bohózatot. Az előadás mindenestre jobb volt az elsőnél, mert *Virányit* láttuk benne.

TANÜGY.

Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és gazdasági tanítónők számára.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a kisebb fokozatú ismétlő-iskolához a gazdasági tárgyak tanítására hivatott népközponti tanítók, illetve tanítónők gazdasági kiképzése céljából folyó évi július 18-ikától bezárólag augusztus 18-ikáig az algyógyi. adai, békéscsabai, breznóbányai, csikszeredai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karczagi, lugosi, pápai, rimaszombati, nagyszentmiklósi, somogyzentimrei, szilágyosmlyói, szabadkai, csáki földművelésiskolánál 20—20, összesen 320 néptanító, a kecskeméti földművelésiskolánál pedig 20 tanítónő részére mezőgazdasági tanfolyamot rendez.

A tanfolyamon résztvevő tanítók és tanítónők 100 kor. általányt élveznek. A kik a tanfolyamon a legtöbb előmenetelt fogják tanúsítani. Ösztöndíjban is részesülhetnek. Minden egyes iskolánál három ösztöndíjat, egy egy 100-koronásat s két 50-koronásat engedélyezett a miniszter.

A tanfolyamon csak oly tanítók (tanítónők) vehetnek részt, a kik még mezőgazdasági tanfolyamot nem végeztek.

A felvételi kérvény a földművelésügyi miniszterhez intézendő s a tanfelügyelőségnek nyújtandó be.

Az elemi iskolák záróvizsgálója és a tanulók osztályozása. Sárosvármegye közigazgatási bizottsága legutóbbi, május 15-iki üléséből a vármegye összes községi előjáróságaihoz oly értelmű körrendeletet intézett, hogy a községekben lévő tanintézetek folyó tanévi záróvizsgálatainak ideje a tanévnek pontos betartása mellett, vagyis faluhelyen (felekezeti iskoláknál) legkevesebb nyolcz hónap, az áll. elemi és községi elemi iskoláknál a gondnoksági utasításban meghatározott szorgalmi időnek figyelembevételével állapíttassék meg s a vizsgálatok ideje a kir. tanfelügyelőségnek idejekorán bejelentessék.

A ren-járványos-rövidebb-járványok-záróvizsgá-jesztendő-

A tar-figyelme,-nem veze-nagyon s-rúan utas-ka, hogy-fordítsan-

Tar-lános No-18-ikán-tartotta t-szép szá-ügyelőség-Elementér,-a felügyelő-tanfelügyelő-lésen jele-továbbá-sági elnö-A gyűlés-járasköri-tanítást k-köréből.-Miklós-e előadását-szeréről-az elemi-rendeli e-ságosan-zenetanár-után az-ebédhez-nosan és-a társasá-az egyes-áll., Rusz-abosi ág-

Dr. j-jelent m-a legnag-Az e-is érdeke-című. J-nelyi m-a XIV.-maradt-ismertülk-kisebb p-pecsétet-levéltel-felvett p-

Vör-1508. m-levéltel-1548-oklevél-adomán-

Tiz-1548 ó-1548 ba-1558. a-czímert-belügym-irattal: 1453 *feldolgo-a legna-zettel fe-

A n-középk-ban két-egyik 1-nak ism-Ugy ismerete-dr. Iván-oldalú

A száma-tozatosszámái-Károly-zéseket-súlyos é-által oly-Négyes

A rendelet megjegyzi, hogy azon községekben, hol javaranyos betegségek miatt az iskolázás hosszabb-rövidebb ideig megszakított, a szorgalmi időbe a javaranyok okozta szüneteket be nem tudhatók, s a záróvizsgálatok határideje egészen június végéig kiterjesztendő.

A tanuló osztyályozására is kiterjed a rendelet ügyelme, mert sok helyen a tanulók osztyályozásáról nem vezetnek megbízható anyakönyvet, minek sokszor nagyon sajnos következménye van. A rendelet szigorúan utasítja az összes iskolaszékeket és gondnokságokat, hogy az osztyályozás anyakönyvezésére nagy gondot fordítsanak.

Tanítói gyűlés. A Sárosvármegyei Általános Népevelő-Egyesület lemesi járásköre folyó hó 18-án Somosújfalván, az ottani állami elemi iskolában tartotta tavaszi gyűlését, melyen az egyleti tagok elég szép számmal vettek részt. A gyűlésen a kir. tanfelügyelőség is megjelent teljes számban, ott volt Szabó Elemér, a vármegye fíradhatlan tevékenységű kir. tanfelügyelője, Mikó Imre és dr. Mauks Ernő segéd-tanfelügyelők, Chityil Pál és Wick Gyula, a kir. tanfelügyelőséghez beosztott igazg., illetve tanítók. A gyűlésen jelen volt még dr. Piller Dezső járási főszolgabíró, továbbá a kendei r. k. plébános, mint az iskola gondnok-sági elnöke és dr. Groszwirth Zsigmond járásorvos. A gyűlést Kovács János lemesi áll. el. iskolai ig. tanító, járásköri elnök nyitotta meg szép beszéddel. Gyakorlati tanítást Csanádi János ottani tanító tartott a gazdaság köréből. A gyűlés tárgysorából kiemeljük még Moyzes Miklós eperjesi áll. tanítónőképző-intézeti zenetanár előadását, melyet az elemi iskolai énektanítás módszeréről tartott. Ugyanis az új miniszeri tanterv már az elemi iskolában az énekek kotta szerinti tanítását rendeli el; ezen új eljárást nagyon ügyesen és tanulságosan világtotta meg a hallgatóság előtt nevezett zenetanár. Az élénk lefolyású és tanulságos gyűlés után az ottani tanító vendégszerető házában társasbédhez ült a vendégsereg, melynek végével egy hasznos, és kellemesen töltött nap emlékével oszlott szét a társaság. Megjegyezzük még, hogy a gyűlés folyamán az egyesület tagjai sorába léptek Kiszely Lajos harsági áll., Rusznyák Lőrincz kendei r. k. és Pafkó Mihály abosi ág. h. ev. el. isk. tanítók, mint a járás új tagjai.

beható, kimerítő cikkben világtja meg minden oldalról a tanárkérdést, ismerteti a tanárok állásfoglalását és kívánságát s e cikkének úgy megjelenésével, mint tartalmával ráczátal azon tendenciózus állításokra, a melyek a Magyar Figyelő-t és a tanárságot egymással szembe próbálták állítani. Szerényi József volt államtitkár a boszniai kérdéssről közöl tanulmányt, a mely adatai és szempontjainak újszerűségével egyaránt fel fog tűnni. Mariay Ödön, kinek egy novellás kötete csak a minap keltett általános, nagy feltűnést, «Arany-szajú Zongh» címen hosszú elbeszélést írt, a mely a debreczeni Kollégium milliójt frappáns színekkel világtja meg. Teleki László emlékének régi, érdekes publicisztánk, Kalmár Antal szentel egy lélektani tanulmányt, a mely pszichológiai alapon magyarázza meg gr. Teleki László ismert tragédiáját. «Magyarság zsák-utczában» Szabó Jenő főrendiházi tag dolgozatának a czíme, a mely a görög-katolikus magyarság jelenének és jövőjének oly súlyos problémájával foglalkozik. Olvasunk azonkívül a számban egy cikket a romantizizmusról és az erkölcsökről, egy «Historicus» álnév alatt író szerző pedig történetfilozófiai tanszéknek felállítását sürgeti az egyetemen. A gazdag «Feljegyzések» rovatában Ferenczy Zoltánnak, Láng Nándornak és másoknak kritikáját és ismeretterjesztő közleményeit találjuk. A 6 ívre terjedő szám új jelentős emelkedést mutat a Magyar Figyelő-nek eddig is jelentős pályájában. A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 kor., félévre 12 kor. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-út 10.

«Aurora.» Érdekes és változatos tartalommal jelent meg az AURORA új — kilenczedik — száma. Relle Pál folytatja Budapest revízióját hat eredeti tollrajzzal tarkított cikkében. Rostand bájos egyfelvonásosa, a «Két Pierrot, vagy a fehér vacsora» Kosztolányi Dezső kitűnő fordításában befejeződik a számban. Bölöni György a «Nyolczak közül» Pór Bertalant ismerteti, Pogány József a királyról írt érdekes tanulmányt, Lovászy Károly ötletes aktuális strófákat mond a hét eseményeiről. A gazdagon illusztrált Hét rovat csupa friss művészeti, társadalmi és politikai eseményről számol be. A Szemle rovatban Hevesi Sándor Kosztolányi Dezső új kötetét ismerteti, Bálint Lajos Novelláról ír érdekes megfigyeléseket. Gazdag és érdekes közgazdasági rovat egészíti ki a számot, mely 30 fillérrét minden könyvkereskedésben és dohánytözsdeben kapható. Az AURORA előfizetési ára egy évre 14 kor., félévre 7 kor. Mutatványszámot készséggel küld kívánatra a kiadóhivatal (VIII., Főherczeg-Sándor-tér 3.).

Balpaty J., dr. Flórián K., Hulyák V., Govrik S., Bretz R., Kamenyiczky M., Kribel E., dr. Maybaum A., Oberländer L., Poloczek A., Schönwiesner, Szutórisz Fr., mint elnök, s Uhlig A. és neje. A Theol. Otthon főiskolai lakói közül résztvettek: Bihary B., Kontsek J., Bölcs házy Z., Löw H., Góts K., Miesl I., Hronyecz P., Mangesius J., Schusztler I., Móhr Gy., Markusovszky A., Bánszky Gy., Stierl J., Izsó S. és Lénárt L. Végül a gölnczbányai Osztályt képviselte: dr. Streck I., Apáti és neje, Valkó I., Dobránszky E., Lukács N., dr. Wolf K. és Valkó Jánosné. Több ilyen sikerült kirándulást kívánunk eperjesi Osztályunknak! Nagyon-szabásúnak ígérkezik a többnapos tátrai és kétnapos királyhegyi kirándulás, a melyet a szép kilátású ősi napokon dr. Flórián K. és dr. Szlávik M. vezetnek. Halálával megemlíttük, hogy úgy Eperjesen, mint Gölnczbányán — ritka előzékenységből — közvetlen harmad-osztályú kocsit állott a kirándulók rendelkezésére.

Nyári menetrend.

Érvényes 1911. évi május 1-jétől.

Orló—Eperjes—Budapest:

Csak hétfő, szerda

Orló	1,030 e	—	630 r	958 ,,	223 ,,	—	—	850 ,,
Héthárs	1056 ,,	—	657 d	1018 ,,	240 ,,	—	—	918 ,,
Kisszeben	1128 ,,	—	730 ,,	1046 ,,	308 ,,	—	—	950 ,,
Eperjesvár	1133 ,,	—	735 ,,	1050 ,,	312 ,,	—	—	955 ,,

naponta

EPERJES i. 1203 e	448 r	750 ,,	1100 ,,	328 ,,	418 d	650 e	1025 ,,
Abos	1232 e	514 r	822 ,,	1125 ,,	354 ,,	445 ,,	718 ,, 1049 ,,
Abos	1246 e	550 r	836 ,,	1127 ,,	358 ,,	457 ,,	800 ,, 1051 ,,
Kassa	105 e	612 r	854 ,,	1150 ,,	420 ,,	515 ,,	825 ,, 1114 ,,
Kassa	115 e	622 r	900 ,,	1247 d	—	521 ,,	925 ,, 1133 ,,
Miskolcz	257 e	846 r	1042 ,,	319 ,,	—	704 e	1209 ,, 154 e
Miskolcz	304 e	940 r	1052 ,,	337 ,,	—	713 ,,	1257 ,, 225 e
Budapest	700 r	1054 d	230 d	850 e	—	1050 ,,	630 r 815 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest i. 1000 e	800 r	1025 e	1135 e	645 d	655 r	120 d	215 d
Miskolcz	142 ,,	114 ,,	312 ,,	544 r	1020 ,,	1205 d	455 ,, 550 ,,
Miskolcz	150 ,,	134 ,,	426 ,,	640 r	1026 ,,	1225 ,,	507 ,, 648 e
Kassa	334 r	413 r	710 r	916 d	1210 ,,	309 d	656 e 925 ,,
Kassa	345 r	525 r	720 d	1100 ,,	1248 d	430 ,,	710 ,, 1051 ,,
Abos	405 e	549 r	742 ,,	1126 ,,	107 ,,	453 ,,	728 ,, 1114 ,,
Abos	415 e	551 r	748 ,,	1130 ,,	108 ,,	500 ,,	802 ,, 1117 ,,
EPERJES	438 ,,	616 d	814 ,,	1157 ,,	130 ,,	528 ,,	828 ,, 1142 ,,

Hétfő, szerda és szombat

EPERJES i. 445 ,,	—	820 ,,	—	137 ,,	536 ,,	338 e	—
Eperjes vár. i. 451 ,,	—	825 ,,	—	142 ,,	542 ,,	344 ,,	—
Kisszeben	525 ,,	—	853 ,,	—	208 ,,	613 e	920 ,,
Héthárs	550 ,,	—	913 ,,	—	222 ,,	635 e	945 ,,
Orló	—	—	955 ,,	—	300 ,,	715 ,,	—

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	—	—	—	1046 d	308 d	—	—
EPERJES ind.	448 r	448 r	1217 d	1100 ,,	328 ,,	650 e	—
Abos	514 ,,	514 ,,	1244 ,,	1125 ,,	354 ,,	718 ,,	—
Abos	409 r	519 r	745 ,,	1254 ,,	1134 ,,	401 ,,	729 ,,
Margitfalu	443 ,,	556 ,,	826 d	128 ,,	1225 ,,	446 ,,	803 ,,
Gölnicbánya	624 ,,	624 ,,	914 ,,	153 ,,	153 ,,	520 ,,	840 ,,
Szolnokhuta	800 ,,	800 ,,	1100 ,,	325 ,,	325 ,,	700 e	—
Szepesolaszi	513 ,,	629 ,,	900 ,,	154 ,,	101 ,,	518 d	827 ,,
Szepesváralja	810 ,,	810 ,,	1140 ,,	240 ,,	240 ,,	550 ,,	900 ,,
Igló	544 ,,	700 ,,	932 ,,	222 ,,	140 ,,	550 ,,	855 ,,
Lőcs	755 ,,	755 ,,	1110 ,,	252 ,,	252 ,,	650 e	945 ,,
Poprádfelka	623 ,,	740 ,,	1028 ,,	259 ,,	245 ,,	642 ,,	930 ,,
Poprádfelka ind.	635 ,,	752 ,,	1040 ,,	310 ,,	330 ,,	653 ,,	940 e

* Poprád—Zsolna között csak jún. 15-től szept. 15-ig.

Via Galánta

Pozsony	730 e	527 r	730 e	315 r	545 r	545 r	—
Wien	910 ,,	655 e	910 ,,	555 ,,	555 ,,	755 ,,	755 ,,
Zsolna	936 d	—	220 d	614 e	851 e	1023 e	1238 e
Teschen	1108 ,,	—	403 ,,	741 ,,	1038 ,,	1152 ,,	205 ,,
Oderberg	1200 ,,	—	457 ,,	830 ,,	1240 ,,	1240 ,,	256 ,,
Breslau	310 d	—	1036 e	1148 e	324 e	324 e	558 r
Berlin	834 e	—	526 r	526 r	745 r	745 r	1108 d
Csorba	657 r	820 r	1108 d	357 d	408 d	722 e	1005 e
Lsztmiklós	746 ,,	923 ,,	1203 ,,	425 ,,	517 ,,	816 ,,	1052 ,,
Rózsahegy	814 ,,	1011 ,,	1236 ,,	453 ,,	605 e	850 ,,	1118 ,,
Ruttka	900 ,,	1120 ,,	128 ,,	537 ,,	730 ,,	940 ,,	1159 ,,
Zsolna	930 ,,	1202 d	202 ,,	603 e	825 ,,	1013 ,,	1225 ,,

Eperjes és Igló között vasárnapon, kedden és pénteken Eperjesről indul 1025 este, Iglóra érkezik 103 éjjel.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Berlin	ind. 439 d	733 e	733 e	1200 e	1200 e	835 r	—
Breslau	1000 e	1208 ,,	1208 ,,	610 r	610 r	212 d	—
Oderberg	120 ,,	317 r	455 r	952 ,,	1100 d	510 ,,	—
Teschen	206 ,,	402 ,,	555 ,,	1034 ,,	1158 ,,	527 ,,	—
Zsolna	333 r	530 r	748 ,,	1158 ,,	143 ,,	728 e	—
Wien	ind. 740 e	740 e	—	—	745 r	915 r	748 r

* Zsolna—Poprád között csak jún. 15-től szept. 15-ig.

Zsolna	ind. 347 r	540 r	800 r	1203 d	203 d	735 e	325 d
Ruttka	409 ,,	605 ,,	825 ,,	1225 ,,	227 ,,	757 ,,	352 ,,
Rózsahegy	453 ,,	714 ,,	940 ,,	110 ,,	325 ,,	848 ,,	531 ,,
Csorba	604 ,,	859 ,,	1148 ,,	225 ,,	452 ,,	1006 ,,	723 e
Poprádfelka	627 ,,	925 ,,	1215 d	250 ,,	518 ,,	1030 ,,	750 ,,
Poprádfelka ind.	635 ,,	938 ,,	1225 ,,	300 ,,	525 ,,	1040 ,,	802 ,,
Igló	706 ,,	1023 ,,	110 ,,	330 ,,	559 ,,	1111 ,,	846 ,,
Lőcs	ind. 615 r	855 ,,	1230 ,,	302 ,,	510 ,,	—	805 ,,
Szepesolaszi	736 ,,	1059 ,,	155 ,,	358 ,,	638 e	1140 ,,	923 ,,
Szepesváralja ind.	555 ,,	825 ,,	1225 ,,	320 ,,	605 ,,	—	605 ,,
Margitfalu	800 ,,	1127 ,,	228 ,,	421 ,,	708 ,,	1205 ,,	951 ,,
Szolnokhuta	555 ,,	—	1000 d	220 ,,	—	—	735 ,,
Gölnicbánya	732 ,,	—	1155 ,,	356 ,,	635 ,,	—	915 ,,
Abos	834 ,,	1209 d	307 d	455 ,,	756 ,,	1242 ,,	1028 ,,
Abos	ind. 1130 ,,	108 ,,	318 ,,	500 ,,	802 ,,	—	1117 ,,
EPERJES	1157 ,,	130 ,,	355 ,,	528 ,,	828 ,,	—	1142 ,,
„ megálló „	—	—	—	542 ,,	844 e	—	—

Hétfő, szerda, szombat

Igló és Eperjes között hétfőn, szerdán és szombaton Iglóról ind. 400 reggel, Eperjesre érkezik 616 reggel.

IRODALOM, TUDOMÁNY.

Dr. Iványi Béla tollából e napokban két új mű jelent meg, mely a tudományos világban bizonynyal a legnagyobb elismerést fogja kiváltani.

Az egyik, mely bennünket eperjesieket közelebből is érdekel: «Eperjes szab. kir. város czímerei és pecsétjei» című. Műveből megtudjuk, hogy Eperjesnek hiteles nely működése és ehhez megkívántató pecsétje már a XIV. században volt. A pecsét azonban ismeretlen maradt előttünk. A XV. század elején azonban már ismerjük városunk felvett nagyobb, úgyszintén felvett kisebb pecsétjét is. A város 1453-ig használja a felvett pecsétet, 1453-ban azonban a királyi kegy czímeres levélhez juttatja városunkat, a mi természetesen a levett pecsétábrák használatának megszűnését jelentette.

Vörös pecsétviasz használatának jogát városunk 1508. május 28-ikán Budán kelt (II. Ulászló) adománylevelben nyeri.

1548. május 8-ikán I. Ferdinánd Augsburgban kelt oklevelével Eperjes városának V. László király által adományozott czímerét meg bővítve, újra adományozza.

Tíz évre rá I. Ferdinánd, tekintettel a városnak 1548 óta szerzett számos nagy érdemére, az általa 1548-ban adományozott czímeret tetemesen meg bővítve, 1558. augusztus hó 17-ikén újra adományozza. Ezt a czímeret használja városunk mind mai napig, a m. kir. belügyminisztérium által legújabbán megállapított körirattal: «Sárosvármegye Eperjes sz. kir. r. t. város 1453 * 1902 *». A lelkesmeretes kutatásnak, anyagfeldolgozásnak hí kifejezője e mű, melyet a szakember a legnagyobb haszonnal, a laikus a legnagyobb élvezettel forgathat.

A másik mű: A kir. sóbányakamara szervezete a középkorban. A szerző Bártfa és Dés városok levéltáiraiban két eddig ismeretlen sóbánya-statumot talált — az egyik 1435., a másik 1521. évben kelt —, e két statutumnak ismertetése e munka.

Ugyancsak alapos szaktudással, a szakirodalom lelkiismeretes felhasználásával megírt munka ez is, a minőhöz dr. Iványi Belától, e kiváló szaktudású és mégis sokoldalú frótól szokva vagyunk.

A «Magyar Figyelő» most megjelent száma tar.almának súlyával, gazdagságával és változatosságával még a Magyar Figyelő eddig megjelent számai között is feltűnik. Az első cikket Hieronymi Károlyról Tisza István írta és szubjektív visszaemlékezéseket objektív kritikával összeolvasztva, megható, súlyos és Hieronymihoz méltó emléket ad a közvélemény által oly mélyen gyászolt kereskedelemügyi miniszternek. Négyesy László, az Orsz. Tanáregyesület elnöke igen

TESTEDZÉS.

Football. Vasárnap, május 14-ikén délután 4 órakor az ETVE. sporttelepén, szépszámu közönség jelenlétében mérte össze erejét az ETVE. első csapata a Miskolczi Sport-Egylet első csapatával.

Az eredmény 2:1 a miskolcziak javára. Az eredmény irreális volta kétségtelen ugyan, de nem menti az ETVE. játékosainak azt a régi hibáját, hogy lebecsülik az ellenfelet.

Felállás után az ETVE. csapata erős iramot diktál s 3-ik perczen Darvas balszélső remek beadásából a lerohanó jobbszélső Czigány menthetetlenül góba fejei a labdát. Evvel aztán vége is lett ETVE. eredményes lerohanásainak, igaz, hogy ebben Puskás István bírónak is nagy az érdeme. ETVE. ugyan állandóan támad, de eredményt nem ér el. Az első félidő vége 1:0 ETVE. javára, kornerarány 4:1 ugyan-csak mieink javára.

A második félidőben ETVE. fölénye még nagyobb. A 9-ik perczen azonban egy 11-esből bennakad a labda ETVE. hálójában. Rövid idő múltán miskolcziak ellen ítélt a bíró egy 11-est, de Kribel Aladár, ki indisponáitan játszott ez alkalommal, kétszer is a kapusnak rugja a labdát. A 30-ik perczen egy öngól révén ETVE. aztán elveszti a mérkőzést. Jellemzi az erőviszonyokat a bíró kijelentése, a ki azt mondotta, hogy az ETVE. csapata 3 góllal jobb volt a miskolczi csapatnál.

Kirándulás. A Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya május 13-ikán Schönwiesner J. vezetésével igen sikerült s dr. Szlávik M. és az Otthon theol. és jogász lakóinak, valamint a gölnczbányai Osztály tagjainak csatlakozásával valóban népes kirándulást rendezett az Alsószepesség egyik legszebb és legkiemelkedőbb pontjára: az 1165 m. magas Kloptaná-ra. Fenséges kilátását és fekvését illetőleg méltó társa a tőle jobbra iekvő Pipitykének s a balra kiemelkedő kőjsői Holának. A kiránduló társaság a hajnali vonattal Abos—Margitfalván át a szomolnokhuti fűrészig vasúton tette meg az utat, onnan fölhangott gyalog a gerincze s a csúcra, s helyenként erős emelkedés: és nehéz részletei miatt küzdelmekkel is járt. A csúcson állva — sajnos — mérsékelt kilátásunk volt a Tátrára, Királyhegyre, a gömör—szepesi Érczhegységre, Sáros-s Abaujmegyékre. Ritka pillanatot a csúcstről szép, verőfényes napon szemlélni a Tátraalján megeredt esőt. A csúcstről a gerinczen tovább haladva, a három kútnál ebédhez lepedett, s onnan gyalogosan s részben kocsikon Gölniczbánya állomása felé igyekezett, s már esti 8 órakor Eperjesre érkezett. Az összes gyaloglás majd 6 órát vett igénybe s a jelenvolt nők e téren is derekasan állották meg helyüket. Különös elismerés illesse Schönwiesner, mint szakavatott vezetőt, a társaság vezetéséért e ritka vadregényességű szép vidéken. A Kárpátgyesület Eperjesi Osztályát a kirándulásban a jelzetteknek kívül a következők képviselték: dr.

2150—1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kecsei Pálné sz. Fabrikant Klára végrehajtónak özv. *Kvaka Mátyásné sz. Fabián Erzsébet* végrehajtást szenvedő elleni 42 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében dr. Fuchs Lipót utóajánlata folytán az eperjesi kir. törvényszék és a lemeszi kir. járásbíróskodás területén lévő, Kisladna községben fekvő, a kisladnai 12. sz. tjkvben foglalt 4. l. 1. sor. 6. hr. 6. öi. sz. ház és kert 2—20., 22—24. sor., 29., 48., 68., 76., 83/a., 102., 122., 128., 143., 158., 170., 195., 203., 214., 250., 257., 259., 288., 346., 391., 405/f. hr. sz. részletek- és közös legelő- s erdőből álló 1/2-rész telekből B. 41. számszám alatt özv. *Kvaka Mátyásné sz. Fabián Erzsébet* nevére ut 1/2-résznél, 905 koronára becsült ingatlanaira az utóajánlattevő által felajánlott ígérethez képest 995 kor 50 fillér kiküldetési árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi május hó 26-ikán délelőtti 10 óráig Kisladna községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési árban alul eladatni nem fog. Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100 fillérét, vagyis 90 kor. 50 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni és a bánatpénzt a Vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.
Eperjesen, 1911. április 5. *Suhayda s. k.*,
kir. tvsz. bírő. kir. tvsz. bírő.

A kiadmány hitelül: *Klein Béla*, kir. t. tkvvezető.

2096—1911. sz.

Hirdetmény.

A tótsóvári m. kir. erdőhivatal közhírré teszi, hogy

a tűzifa-elárúsítás

ittén kezdetét vette.

Tűzifát lehet vásárolni a tótsóvári m. kir. faraktár-gondnokságnál minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken d. e. 8—12 óráig. Szerdán és szombaton nem adatik el tűzifa.

Tótsóvár, 1911. május hó 11.

M. kir. erdőhivatal.

Mi az a Zenit?

Zenit, az tetőfedő-pala, a jelenkor legjobbjá, tűzben és vízben kipróbál, a miről mindenki nagyon könnyen meggyőződhetik, ha egy darab Zenit-et a tűzbe dob, s a tűzből kivéve a vízbe teszi. ■ A Zenit egyedüli raktára Sárosvármegye részére csak nálam van.

Tisztelettel

Goldstein Adolf

mész-raktára a kaszárnya mellett,
■ a Sebes felé vezető úton. ■

Ich suche für das Gemeinde-Wirtschaftshaus mit Fleischbank verbunden in Zakárfalva, von 1. Juli l. J. : einem

Schenker.

Erwünscht: verheiratet, womöglich junge, energ. Kraft, der slovakischen Sprache mächtig und 1000 Kronen Kaution. Einkommen ohne jeder Regie 2500—3000 Kronen.

Inform. oder pers. Vorstellung bei

Heinrich Korach,
Zakárfalva.

Régi, előkelő életbiztosító-társaság Sárosvármegye területére Eperjes székhellyel, magas jutalék és átalány mellett tekintélyes és befolyásos

főügynököt

keres.

■ ■ ■ Ajánlatok *Főügynök* jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. ■ ■ ■

SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ

Ara 5 K. Vidékre 5 K. 30 f. be-
küldése ellenében bérmentve.
Kapható Kósch Árpád könyvnyomdájában.

Szliács aczélfürdő

Felsőmagyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Idény: május 15-ikétől szeptember 30-ikáig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, nő-bajok, hátgerincz- és idegbajok, bönulás ellen, árszenvedet betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos, dr. Nádasy István hiv. fürdőorvos működik.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragasok minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás, valamint lakás-árkedvezményről az elő- és utóidényben ad

a fürdőigazgatóság Szliácscon (Zólyom-m.).

Hatásában felülmulhatatlan.

Brüsszel 1910. Grand Prix.

Dr. Dralle-féle

nyír-hajviz

Ár 250 kor. és 5 kor.

Legjobb hajápolószert.

Egyszeri kísérlet — állandó használat.

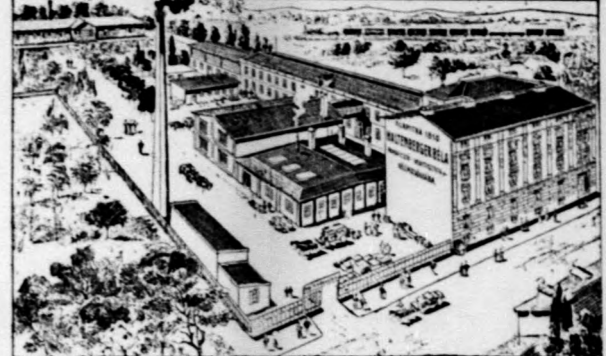
Dralle György, Hamburg és Bodenbach az E. m.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 69,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomoblok és cséplőgépek, benzinnemű motoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhereseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

PALMA

AVALODI KAUCBUKSAROK

Haltenberger Béla

kassai ruhafestő-, vegyítisztító- és gőzmosógyára

felvételi üzlete

Eperjesen, Fő-utcza 23. sz. a. nyílt meg. ■■ Ruhafestést, vegyítisztítást és gőzmosást a legszebben és leggyorsabban eszközöl.

STUBNYA FÜRDO

518 méter t. f. m. 63—69 C fokú hévízzel.
Budapest—Ruttkal tévonalon gyorsvonat megállóhely.
Javallatok

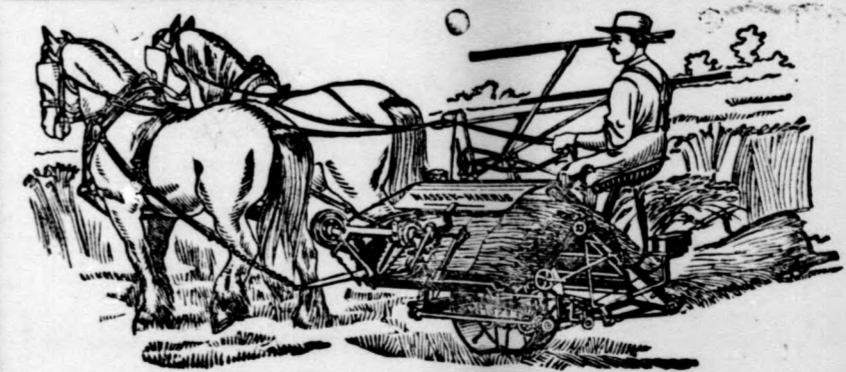
REUMA KÖSZVÉNY

isületi és isomrenmas megbetegedésnél, ischias, neuralgia (ideg-bántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, ecocema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetős alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellán-, kád- és 6 természetes tükörfürdő, pakolás, izadási kurák, villamosítás, masszáz és hidegvizgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülő a társaság egyik remek fensikáján és így megbecsülhetetlen mint leggyógyhely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn-tennisz. Állandó előkelő úri közönséggel. Hivatalos fürdőorvos: dr. ALT EGON lovag, székfővárosi gyakorló-orvos. — Előidény: július 1-ig. — Utóidény: augusztus 20-tól. 50% engedmény! Képes prospektus-al és felvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fúkaszaló aratógép és földmívelő eszközök gyára.

Toronto, Északamerika.

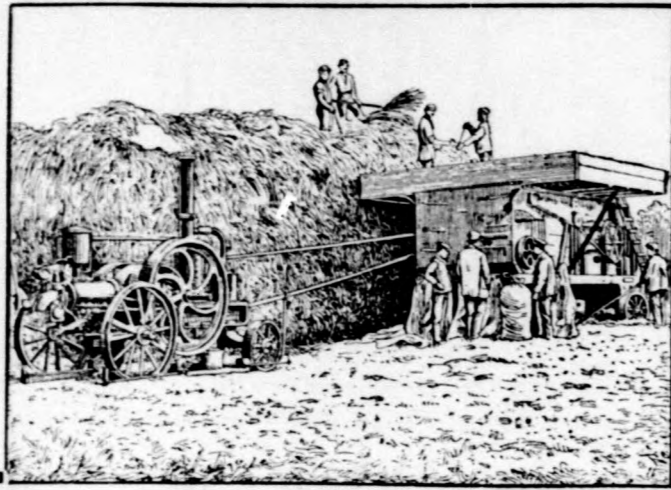
A világ legjobb gyártmányai.

Arjegyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C^o. R.-T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

Nyersolajmotoros cséplőgarnitúrák ered. angol szab. Petter-féle

nyersolaj-lokomobillal és **elsőrangú** hazai gyártmányú **cséplőgéppel** a leg-
egyszerűbb, legbiztosabb és **legolcsóbb** üzemeltetést biztosítják.

Az ered. **PETTER** négyütemű szab. csőgyújtós (nem tüzesgolyó) stabil **nyersolajmotor**
2-55 tényleges lóerő teljesítménnyel a **legjobb gazdasági és ipari** üzemgép.

Ered. **DIAMLER** világhírű stabil és lokomobilszerű **benzinmotorok**.

Ered. **PETZOLD „OTTO“** rendszerű **szívógázmotorok**, stabil és lokomobilszerű
benzinmotorok.

Ered. amer. „**LAMBERT**“ stabil és lokomobilszerű **benzinmotorok**.

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

KÖZPONTI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK GÉPOSZTÁLYA

Telefon: 164-65.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

Sürgönyezim: „Centralis“

Az összes gyártmányok állandó gépkiállításunkon megtekinthetők.

■ ■ ■ Kiadó ■ ■ ■

a Szebeni-út elején :: emeleti 6-szobás
nagy, urasági lakás

fürdőszobával, kerttel és egy nagy
terraszszal. Ugyanott **üzlet- vagy**
raktárhelyiség és két földszinti
lakás is kiadó, a melyek közül az
egyik utcza (3 szoba és fürdőszoba),
a másik udvari (2 szoba).

Felvilágosítást nyújt Bodon Miksa, Vásártér 25.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a
legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-
görcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-
bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek
óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.
védjegyét tünteti fel. A Moll-
féle sósorszesz nevezete-
sen mint fájdalomcsillapító
beuőrzsölési szer köszvény,
csúz és a meghűlés egyéb
következményeinél legismert-
tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-
mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápo-
lására egy gyermeknek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

■ Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetők.
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír-
ásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Vedjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régióknak bizonyult háziszern, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek,
osznál és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.-
és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerértára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Féderes
bricska
egy vagy két lóra, olcsón eladó.

Bővebbet *Deák Ferencz-utca 27. sz. alatt.*

Sivák Gyula

czigányprimás hazaérkezett Amerikából :: és
elsőrendű zenekarával
■ ■ ■ Eperjesen telepedett le. ■ ■ ■

Ajánlja magát mindennemű mulatságokhoz.
Sivák Gyula fia készséggel elvállalja az óra-
adást **czimbalomra és kottára.**

Megnyilt! ➡

➡ **Megnyilt!**

KÜRTI GUSZTÁV

Felsőmagyarország legnagyobb férfi-, fiú-, gyermekruhák,
női- és leányfelöltők telepének eperjesi üzlethelyisége.

Mérsékelt, szabott árak!

Fióktelepek: Léva, Érsekújvár, Trencsén, Losoncz, Balassagyarmat, Nyitra és Rózsahegy.

A jóhírnevű, kristálytisztán lefejtett
gyöngyös-visontai :: fehér **asztali borok**

hordókban 50 litertől felfelé, valamint 1-literes üvegekbe lefejtve kaphatók a

Sárosvárm. Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetének

Eperjesen, Szebeni-út 16. sz. alatti házában berendezett bor-osztályánál.

Ára: hordóban 50 litertől felfelé . . . . . 1 liter 50 fillér

„ 1-literes üvegekbe lefejtve . . . . . 1 liter 70 fillér

Tállyai Szamorodni gyógy- vagy peccsenyebor 1 liter 1 kor. 40 f.

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kfn,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“, azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

== **VAJDICSKA KÁLMÁN** czégnél, Eperjesen. ==

Igló: Fogyasztási Szövetkezet. — **Kassa:** Ifj. Novelly Sándor Utóda. — **Kisszeben:**
Kassewits J. János.